

Виходить во Львовѣ що Вторника, Четверга и Суботы (кромѣ рускихъ святыхъ) въ 5-й годъ поп. Литер додатокъ „Библіотека найчамъ. повѣстей“ виходить по 2 печат аркѣю кожного 15-го и послѣднаго днія кожного мѣсяца. Редакція и Адміністрація підъ Ч 44 улица Галицка. Рукописи звертаються лише на посередине застегненіе. Оголошенія принимаются по цѣнѣ 6 кр. бѣзъ однієї строчки печатной, въ рубль. „Надслане“ по 20 кр. а. в. Рекламамъ неопечатаніи вѣльши отъ порта. Предплату и инсертіи принимаютъ: У Львовѣ Адміністрація „Дѣло“. У Вѣдни Haasenstein & Vogler, Wallfischgasse 10; M. Dukes, Kiemergasse 13; Heinrich Schalek, Wollzeile 12; G. L. Danbe & Co., Singerstrasse 11 a; Rudolf Mosse; Moritz Stern, Wollzeile 22; F. A. Richter, Nibelungengasse 4. Въ Франкфуртѣ M. Haasenstein & Vogler, E. L. Danbe & Co. Въ Гамбурзѣ Valentin & Co., Königsstrasse 36. Въ Парижѣ Agence Havas. Въ Россії Редакція „Кіевской Старинѣ“ въ Кіевѣ и почтовой урядѣ.

ДІБЛЮ

Отповѣдь „Рускому Сіонові“
на статію И. Б.-го въ ч. 3 зъ 1885 р. підъ заг. „Наші часописи въ релігійномъ взглядѣ“, — въ оборонѣ чести и поваги старинного Ставропігійского Інститута.)

III.

Авторъ чи переводчикъ „Сіоновской“ статії „Наші часописи въ релігійномъ взглядѣ“, вицитавши лекцію сбомъ сторонництвомъ рускимъ и доткнувшись при тѣмъ зовѣмъ неумѣстно нашою єдиной свѣтско-церковної інституції (або ихъ бѣльше такихъ на Русі), котра намъ ще яко дорога спадщина въ ми-нувшихъ столѣтіяхъ осталася, — укоряє свѣтську інтелигенцію руску о недостатокъ або и повній бракъ любови до власної землї и руского народу, о соблазнѣ здѣлану передъ цѣлью католицкимъ свѣтомъ, о бувть противъ мѣщанської духовної влади (розумѣємо: противъ мѣщанської владыки) и противъ Христового намѣстника на землї.

Найже и намъ, — котрѣ вже въ попеднѣйшихъ дніяхъ чч. „Дѣла“ дали доказы, що мы розумѣємо и на історії и на каноничнѣй правѣ, въ которыхъ черпає свои доказы авторъ „Сіоновской“ статії, — буде вѣльно звернутися съ критичнѣй розборомъ до способу его аргументації, а именно підъ взгля-домъ логики, формальни и примѣненої, а чей удастся намъ, — виказавши нелогичності въ аргументаціяхъ автора — не лишь впоинѣ обесцілити его інсинуацію, но ще кромѣ того виказати его незнанье церковної історії рускої и руско-церковної словесности.

Не понимаємо, якою то логикою руководиться авторъ „Сіоновской“ статії, коли разъ-синодальну церковь на Русі, якою мають домагатися рускій партії, зове новостою зовѣмъ небувалою, а другій разъ низше прописує устрою синодальному рускої церкви уладокъ єи по поводу отпаденія єи неї исповѣдниківъ и переходу ихъ до латинської церкви або на унію. Якъ же? Була синодальна церковь, и не була? Не єсть же то противорѣчіе формальнѣй логицѣ?

Дальше якою то логикою руководиться авторъ, разъ укоряючи свѣтську галицьку Русь, що вѣбы она не хднену въ прислугуючихъ єї, єи св. римскаго престола наданыхъ правъ и не добиваєса самостойности народної, — а потому укоряючи єи за то, що стає въ оборонѣ ненарушимости и цѣлості организму своєї

церкви, єи дисциплини и обряду, — словомъ, цѣлого церковного „ritus“, котрому Добромульска реформа черезъ виїшанье латинського ордена въ дѣла греко-народної церкви на галицькї Руїи очевидно загрожає. Чи-же то єи починаюче не єсть радше користаньемъ єи прислугуючихъ Русинамъ, престоломъ римскимъ наданыхъ правъ? Чи не єсть се чисто-законне сповненіе обовязку, стережени самостойности народно-церковної, — бо чей, (всылаючися на установы св. апостольскаго престола), не можна думати о іншихъ правахъ и о іншій самостойности, якъ о правахъ народ-церков. и о самостойности народної церкви рускої, котри говорится о правахъ самостойности народної запорученої найвышою властею духовною, т. е. римскими папами, а не наданыхъ або затвердженихъ найвышою державною властею, т. е. австрійскими цѣсарями. Чайже св. римскій престолъ дав, запорукає и санкціонує церковнї а не державнї права. Если отже авторъ розрѣжнає дѣла найвыші власті, свѣтську и духовну, а компетенцію або логичну сферу тихъ властей перемѣняє або въ одної на другу переносить, — то чи се не противорѣчить примѣненій логицѣ?

Авторъ чи переводчикъ „Сіоновской“ статії може знає космополітичну історію католицкої церкви, но не знає історії церкви рускої, — не знає історії церковної въ єи частяхъ, безъ вѣдомості которыхъ загальна історія хотя-бы и католицкої церкви стаєся лише абстракційно, до партійнихъ поглядівъ а не до правдивої поправи людскої жизни придатної наукової. Що такъ єсть а не інакше и що той докбрь авторови справедливо зробити можемо и зробимо, до того най послужить намъ слѣдуючий єго похиби за підставу.

Авторъ статії не знає листу папы Льва IX до патріарха Царгороду, Михайла Керуларіоса, въ котрому сей папа, покликуючися на флорентійскій соборъ, приказує „edictio publico in concilio Florentino expressis verbis“, щобъ священики такъ якъ міряне служили Богу кожный після свого обряду (secundum ritus et consuetudines). Папа Левъ IX, покликуючися на отцѣвъ святихъ, виказує, що значить viti et pacta unionis exigere (т. е. що вимагає єи насть сила и договоры церковної унії) тими словами: „Unionem enim iniire est non solum non prohibere ritus, sed etiam ad illos se ipsos obligare; non solum non impedire illos,

sed etiam obligare se ipsos ad non impediendum, sed etiam promovendum“. Кажемо отже, що авторъ „Сіоновской“ статії не знає того листу Льва IX, бо інакше не бувъ-бы дивувався ревности галицько-рускої інтелигенції въ оборонѣ загражденної Добромульскою реформою ritus, яко обовязку вложеного на ю єестествомъ церковної унії.

Авторъ чи переводчикъ статії не знає информації митрополита Іосифа Вельямина Рутського и епископівъ рускихъ, предложеній конгрегації de propaganda fide 1624 р. въ спрѣвѣ розширеня унії, бо інакше упадокъ греч. обряду въ давнїй Рѣчи посполитїй польській бувъ-бы не приписавъ синодальному устроєви греч. церкви — якъ се дні чинить покликуючися дивнимъ способомъ на „Треносъ“ Мелетія Смотрицкого, — але бувъ-бы бтнѣсь до цѣлкомъ іншихъ численныхъ кривдъ, а передовсѣмъ бувъ-бы приписавъ упадокъ рускої церкви нелюбю до неї латинськихъ монахівъ въ загалѣ высшого и низшого духовенства латинського. „Cum lacrimis“ — говорять Вел. Рутській и рускій епископы — „ge vocamus nobis in memoriam favorum catholicorum initio unionis“ а теперъ замѣть того (говорить митр. Рутській съ епископами) „antiqua latinorum in hoo regno aversio a Ruthenis... Non desunt et quidem ex ecclesiasticis majoribus et minoribus, ex ipsis epis copis ac multis religiosis, qui dicunt nobis quandoque audientibus melius destruere unionem Ruthenorum quam provehere illam... Si summi pontifices approbaverunt unionem Ruthenorum et nunc aprobant ac promovent, quare membra non idem faciunt, sed a diametro contrarium.“

Авторъ чи переводчикъ „Сіоновской“ статії не знає церковної литературы рускої, бо інакше бувъ-бы не виавивъ такого грубого незнанія о значеню загаданого твору Мелетія Смотрицкого. Смотрицкій писавъ „Треносъ“ або „Lament cerkwi ruskiej“ повернувшись въ-за границѣ именно въ Германії, куды бувъ виїхавъ для науки съ синами Константина князя Острожского яко ихъ менторъ и учитель. Вернувшись на Русь въ р. 1611, отже допера въ 1616 лѣтъ по принятю унії Берестейской, заставъ уже положеніе всѣдної православної церкви на Русії дуже змѣненемъ и то на горшѣ, а то въ наслѣдокъ переходу магнатовъ и шляхти рускої однихъ на унію а другихъ просто на католицизмъ, и въ загалѣ въ наслѣдокъ по-горды та гнету, якихъ тая церковь якъ-разъ

въ тѣмъ часѣ найбльше дѣзнавала. Жалемъ и печалею тронутый написавъ Смотрицкій свѣтъ „Треносъ“, въ котрому алегоризує и персонификує терпачу церкви всѣдну, взываючи суспільність, щобъ нею не погорджаля, „pratrac na oblicze jej dzis zmartwiale, poczerniale w skutek uigaj, prześladowania i pracy. Byłam niegdyś królową od wszystkich wzgardzoną i opuszczoną.“ Вправдѣ Смотрицкій єздивъ ще разъ підъїздѣше за границю на всѣдѣ до Константинополя, вступивъ до Риму, а оттакъ приїхавши стався горничимъ приклонникомъ унії, писавъ тоді „Апологію“ (1630 р.), въ котрої вже деякі аргументы дадутся вивести на некористь православної церкви, однакожъ сего нѣкѣ не можна вивести въ єго „Треносъ“, якъ то учинивъ авторъ чи переводчикъ „Сіоновской“ статії. Смотрицкій тоді бувъ ще майже фанатикомъ православія.

Авторъ не знає церковної історії рускої, бо інакше не мгль-бы упрекати Галицьку Русь за то, що она домагаєся допущеня отпоручниківъ свѣтськихъ до нарадъ надъ всякими важнѣйшими дѣлами церковными. Шкода, що дні не читає рускихъ творівъ, въ которыхъ вся Русь нинѣ уже знає, що свѣтські лица брали участь въ найважнѣйшихъ дѣлахъ церковныхъ, не кажемо вже въ часахъ православія, але и підъїздѣше въ часахъ унії. Хтожъ нинѣ въ грамотныхъ Ру-синовъ не знає о посольствѣ магнатовъ рускихъ — а були межи вими навѣть двоюродні братя короля польського и вел. князя литовського Казимира Ягайленка до папы Сикста IV. — предпринятомъ вилючно въ справахъ вѣры вразъ съ рускимъ духовенствомъ въ е-подѣї треванія флерентійской унії на польско-литовській Русі, бо 1476 р. И тоды вже була жалоба на латинянъ, іменно на латинськихъ епископівъ, що они для побольшія своєї юрисдикції перетягають Ру-синовъ на обрядъ латинський. Межи підписаннями се посольське письмо бувъ такожъ Александръ Салтанъ, бтнѣнчаний орденомъ іспанського золотого руна и Іванъ Ходкевичъ, маршалокъ вел. княжества литовського, и іншій знаменити мужѣ. Жаль, що потомки тихъ магнатовъ підписанняхъ вгадане письмо посольське далися Єзуїтамъ перетягнути на обрядъ латинський — нинѣ були-бы они певно виступили въ оборонѣ рускої церкви и сказали свое слово

Дещо зъ історії українського письменства XIX. вѣку.

(Споминки и замѣтки М. Уманца.)

V.

Та не довго оно такъ велося.
Барвінокъ цвѣть и леленѣть,
Славою, розотилавою,
Ta недосвітъ передъ свѣтомъ
Въ садочокъ прокрався.

Чорні хмари вже насуваються и вѣщували щось не добре. Ще въ 1861 роцѣ жайдовска газета „Сіонъ“ кинула въ докбрь Українцямъ страшне слово „сепаратизмъ“, що й доси ще лякає московськихъ, „спасителівъ отечества“, мовъ той жупелъ, що такъ лякає московськихъ купцівъ. Ще въ початку выходу „Основы“ „Сіоновской“ дуже не вподобалося, що „Основа“ такъ широ вказувала на жайдовське здійснство та шахрайство. Нарѣкало дальше на „Основу“, що она въ свояхъ писанняхъ завсідь вживаває слова „жидъ“, тодї якъ се слово стало вже лайкою межи народомъ, „Сіонъ“ во имя братерства и межинародної поваги почавъ доправляти щобъ „Основа“ не вживала сего слова. „Основа“ на се отвітила, що коли слово „жидъ“ стало вже лайливимъ, то въ сему певно винній самій жиды; а нехай они покинуть свое шахрайство, то й народъ не отане лайтиς, „жидомъ“; теперъ же, якъ и зъ давніхъ часобъ, народъ український вживаває слово, яко назву жайдовської нації, а черезъ те и „Основа“, дбаючи бутти вѣрною своїмъ лексикону. Тодї жайдовські патріоти зъ „Сіономъ“, тѣ, що недавно ще закликали Українцівъ до братерства, не довго думаючи, метнули у другій бокъ и „Сіонъ“ въ статії „Основ-

ва и вопросъ о національності“ (1861, 10) просто виказавъ на „Основу“, що, мовъ, она має на думцѣ не що інше, якъ бтвтара Україну єтъ російского царства. Нехай же Катковъ, Акоаковъ и tutti quanti згадають єи історію и не дуже то пышаються, що, мовъ, они перші, яко „спасителі отечества“, вищукали той український сепаратизмъ! Четь першої вгадки, якъ бачимо, у всякому разѣ повинна належати не кому іншому, якъ жидамъ, — та чому-жъ справдѣ и не бути імя „спасителівъ отечества“?

Жайдовскій гвалтъ „Сіон“ трохи згодомъ підходивъ Катковъ и въ 1862 р., забувши про те, що самъ дні недавно ще друкувавъ про українське письменство, якъ про дѣло справедливості, вдаривъ на сполохъ и почавъ галасувати про „сепаратизмъ“. Годину для сего Катковъ вибравъ саму найприданѣйшу: тодї бо саме Росія була стурбована польськимъ повстаньемъ, а то въ наслѣдокъ переходу магнатовъ и шляхти рускої однихъ на унію а другихъ просто на католицизмъ, и въ загалѣ въ наслѣдокъ по-горды та гнету, якихъ тая церковь якъ-разъ

мѣжъ іншими доказами вказували и на те, що нѣбъ-то український писатель закликають народъ противъ польського царства. (Про се діви статія Костомарова „Українофальство“ въ „Руоо. Стариї“ 1881, 2.). Не мгль тежъ не знати Катковъ и того, що „Основа“, яко органъ українства, широ и ревно боролася съ польськими шляхетскими тенденціями, бо трохи чи не въ кождїй книжцѣ „Основы“ її боротьба виавлялася дуже остро. (Діви и. пр. статія Костомарова „Правда Полякамъ о Русї“, 1861, 10; Кулѣша „Полякамъ объ Українцахъ“, 1862, 2, и т. д.) Вое се добро знає и. Катковъ и все се бтъ занехадь; ему треба було звязати українство єи польськимъ повстаньемъ, щобъ тымъ вѣрнѣше свого доско-чоти. До Каткова приотали недавній ще пріятель славянофилъ съ Акоаковимъ на чолѣ, а незабавомъ знову обізвався давній знакомий — Юзефовичъ, той самий, що въ 1847 роцѣ наклепавъ на Шевченка, Кулѣша, Костомарова та іншихъ...

Офіціальну переписку по українському дѣлу оповѣстивъ недавно и. Усовъ въ своихъ цензурнихъ споминкахъ (въ „Історическомъ Вѣтникѣ“ 1883, 2.). Переписка ся на столько цѣкава и разомъ виявляє намъ станъ дѣла, що я мушу цѣлкомъ переказати дїлкъ найважлійшої документа, додаючи єтіхъ хиба дїлкъ замѣтки або звѣстки зъ іншихъ якихъ жерель.

Дні 18 липца 1863 р. міністеръ внутрїшнїхъ дѣлъ (даєтось бувъ тодї гр. Вадуєвъ) такъ писавъ до міністра народного просвѣту: „Давно же въ нашій літературѣ недетективно вибирати українській перекладъ въ духовнїй цензури. Маючи на увазѣ тешерїшній неспокойній станъ громади, стурбованої політичними учіннями, и те, що пытанье про науку на мѣщанськихъ народціяхъ доси ще не впорядковане, я поклавъ за потрѣбне поки-що, до згоди моєї съ Вашимъ Презохідителювомъ, оберъ-

въ дѣлѣ передачи Василіанского монастыря Базитамъ, — а въ такомъ случаю бувъ бы на певно авторъ „Сіонської“ статіи мовчавъ. Найже дѣлъ нынѣ по крайней мѣрѣ не клевеще и не зневажає, коли Ставропигія, то моральне неумираюче тѣло не вступивше правдѣного обряду, промовляє замѣсть тыхъ магнатовъ въ интересѣ свои церкви.

Не говоримо вже о церковнѣмъ правѣ всѣхъ церкви, котре припускає мирянѣ до нарадъ церковныхъ а котре то право для Галицкої съ римскимъ престоломъ въединеніи Руси запоручене и потверждене тымъ св. рим. престоломъ ще до сего часу нѣякими познѣшими церковными нѣ державными установами не есть знесене. Свѣтскій Галицкій Русинъ еслибъ домагалися участія въ спра вахъ церковныхъ, то чинили-бы се зовѣмъ отвѣтно достоинству, яке вѣрнимъ въ Христовой церкви признаютъ св. апостолъ Петровъ листахъ (гл. 2, стихъ 9 и гл. 5, стихъ 2.) и Діянія апостольскія (гл. 1, стихъ 15 и пр.); дѣлали-бы они впомѣнѣ отвѣтно звычаєви опертуому на церковно-всѣхдомъ каноничдомъ правѣ, послѣ котрого и свѣтской вѣрнѣ суть управненіи и обовязаніи до чинной участіи у всѣхъ спра вахъ, недотыкающихъ св. тайнъ, а именно въ всѣхъ спра вахъ церковно-административныхъ и экономичныхъ. А прецѣнь реформа Добромильска не есть справо сакрментальною! Свѣтскій Русинъ Галицкій, домагаючися тога права а бодай дедукуючи въ него для себе право мѣшатися въ спра ву Добромильску, не покликуются на практику въ тои епоки, коли були ще православными, коли свѣтскій мужъ засѣдали на соборахъ, — не чинять они тога, хочь тѣ соборы въ давнѣ Польщи були законнѣ и публичнѣ, а не якісь-тамъ конвентикулѣ приватнѣ, бо они могли отбуватися лишь въ присутности комисарівъ короля польского яко найвышшого патрона православной церкви. Галицка Русь, щобы устеречися напастей и прикоротити свое горе, хотѣла-бы въ концѣ забути въ той спра вѣ на свою православну епоку, хотяй навѣть за польского правительства законну и правильну. Она не хоче тыкати и не выкликує зъ гробѣвъ своихъ православныхъ предкѣвъ, котрій, якъ Константинъ Острожскій, дѣдали богато услугъ Польщи и христіанству въ борбѣ съ Москвою и Татарами. Але Галицка грамотна Русь не може переболѣти, що авторъ „Сіонської“ статіи заваджаютъ навѣть тѣни си предкѣвъ, вже вѣдиненыхъ съ св. римскими престоломъ.

Якъ-же можна — пытаемо автора — клеветати въ свѣтску Галицку Русь що до тои точки, коли бѣ не знає навѣть исторіи рускої церкви, а тая якъ-разъ учить насъ доста точно о практицѣ въ тѣмъ взглядѣ. Авторъ не знає намѣреного собора мѣшаного с. в. въ духовныхъ и свѣтскихъ людей у Львовѣ 1628 р., до котрого королевскій универсалъ запрошили вступниківъ Ставропигії львівскої и львівскихъ братствъ церковныхъ. Не знає бѣ такожъ о универсалахъ короля Владислава IV

въ р. 1636, котрыми запрошую Ставропигію Львівску и Віленську до нарадъ надъ осно ваньемъ окремого патріархату для Польщѣ и літовской Руси. Однакожъ скаже авторъ, що тогдѣ були братства и Ставропигія православ ными, а король польскій и церковь римска дѣлали лишь рег exceptionem, маючи на оцѣ высшу цѣль, т. в. помирене унітівъ съ православными або утворене одної рускої церкви вѣдь патріархомъ въ области польской Рѣчи посполитої. Но най-бы и такъ було, то ще право участія съѣтскихъ Русинівъ повѣстало и по принятю унії Ставропигію и про чими церковными братствами. Если авторъ „Сіонської“ статіи есть латиняниномъ-космополитомъ, то ще можна-бы простити ему, що бѣ не знає и не видѣвъ книги „Synodus provincialis Ruthenorum habita in civitate Zamoscio 1720 Sanctissimo Domino Nostro Benedicto XIII dicata. Romae, 1724. Typis sacrae congregationis de propaganda fide. Superiorum regissu.“ Но если перевodчику Сіонської статіи та книга есть знана, то по що бѣ печатає клеветы на старинну нашу Ставропигійску Інституцію въ причини діциутації въ дѣлѣ Добромильской реформы? Тамъ на ст. 12-ї може перечитати, що отпоручники львівскої Ставропигії „Stephanus Laskowski S. Romani imperii Notarius Apostolicus, Senior Confraternitatis Leopoliensis, et Joannes Czesnikowski, deputatus Confraternitatis Leopoliensis“ засѣдали навѣть на соборѣ въ Замостю 1720 р. радившомъ пѣдь проводомъ папскаго легата нунція Гримальдо го, и вразъ съ епархію пѣдписували акты и ухвалы собору. Най-бы авторъ чи переводчикъ вгланувъ въ архивъ Ставропигійскій, то и пе реконавсь-бы у участія отпоручниківъ Ставропигії вразъ съ другими львівскими братствами въ выборѣ вже унітскихъ епіскопівъ Варлаама, Атанасія и Льва Шептицкого, а павѣть вже за Австрію пѣдносила Ставропигія свѣтъ голосъ, такъ н. пр. въ дѣлахъ пропозиції при обсадженю львівского и перемислекого епіскопівъ, ба навѣть метрополія Галицкої, и що въ послѣдніхъ двадцяти рокахъ не мало съ дома маса польского своюю інтелигенцію приватного народа, але проводирѣвъ, такъ звана „spolecsna hierarchia“, допустились на кождомъ кроцѣ національнаго, политичнаго и экономичнаго розвою нашого краю. Розумѣася само собою, що и близшіи и дальшіи консеквенції, якѣ „N. Reforma“ съ всею логикою въ сумного положенія польского народа въ всѣхъ трехъ розворовихъ державахъ на будуче выводить, не можуть бути отраднѣ и не дають надѣй на скоре усунене лиха и на поправу.

Свѣтска Русь Галицка обстава отже лишь при своихъ спра вахъ та традиціяхъ и сповняючи свѣтъ обовязокъ, отдавъ добросовѣстну прислуго своїй народнїй церкви. Она не пѣдносить тымъ нѣякого „бунту“ противъ мѣсцевої духовної власти анѣ противъ вселенскаго пастыря, а лишь легальною дорогою до Монарха и Папы добивається удержаня цѣлости и ритуальної автономіи рускої церкви су противъ ультрамонтанськихъ амагань. Она не чує и не може чути „скомпромитованою“ передъ католицкимъ свѣтомъ и думавъ, що передъ учеными католиками бѣль скомпромитувався авторъ чи переводчикъ „Сіонської“ статіи, пѣдноси доказы и черпаючи докоры противъ свѣтской Галицко-руской інтелиген-

ції въ исторії и права каноничнаго, котрихъ добре не розумѣє, черезъ що его доказы и докоры не можуть устоятися навѣть передъ лицемъ безстороннаго католика - римлянина. Впрочемъ мы вѣколи-бы не могли згодитися съ выреченьемъ автора: „Менше о то, які причини викликали вопросъ реформы и кому она повѣрена“ — бо въ нѣй не рѣшає результатъ (die Macht des Ausseren Erfolges) того, які мають бути вибрани до осягненя успѣху способы и средства. Галицко-руска інтелигенція а именно Ставропигія має то пересвѣдченіе, що боронитъ доброї справы и до осягнення цѣли выбирава етичнїй, легальнїй и лояльнїй, съ традицією и устроемъ греческої церкви зовсімъ вгднї способы и средства.

II. II.

Щира сповѣдь.

Давно не лучалось намъ въ органахъ прасы польской стрѣнутися съ такими словами щиро висказаної правды, які, вдається пѣдъ вплывомъ послѣднаго указу царскаго въ 27 грудня 1884 р., германізаційной системи кн. Бисмарка въ Познаню, Данайской роботы делегації вѣденської и неѣтрадныхъ отношенъ економичніхъ въ Галичинѣ, висказала краївка „N. Reforma“ въ двохъ числахъ марта въ сего року. Читаючи и коментуючи ихъ въ души, мусить кождый объективный судя призвати, що есть се дуже совѣтна и щира, майже основна сповѣдь тыхъ всѣхъ „вольныхъ и невольныхъ согрѣшенній“, якіхъ въ послѣдніхъ двадцяти рокахъ не мало съ дома маса польского своюю інтелигенцію приватного народа, але проводирѣвъ, такъ звана „spolecsna hierarchia“, допустились на кождомъ кроцѣ національнаго, политичнаго и экономичнаго розвою нашого краю. Розумѣася само собою, що и близшіи и дальшіи консеквенції, якѣ „N. Reforma“ съ всею логикою въ сумного положенія польского народа въ всѣхъ трехъ розворовихъ державахъ на будуче выводить, не можуть бути отраднѣ и не дають надѣй на скоре усунене лиха и на поправу.

„N. Reforma“ признає въ першій линії, що бѣ часу розбору Польщѣ вже по рокѣ 1863 весь патріотичній загаль стремѣвъ лишь до вѣтвіканія політичнїй независимості, які посередствомъ політики демократично-повстанчої та аристократично дипломатичною догою. Отъ 1863 року упало те стремленье, а натомѣсть поставлено програмою: удержане національності, отроджене внутренне, розширене и скрѣлене основъ народного быту. Цѣли той думано достигнути економичнімъ, физичнімъ, моральнімъ и інтелектуальнімъ розвоемъ народа. Въ часѣ роботы виявилися однакожъ два рѣжнородні направленія. Одній нагадували заодно цѣль сеї працѣ, перестрѣгали передъ деморалізацією и накликували Европу до отбудованія Польщѣ; другій старались не лишь ту цѣль усунути въ очей державъ, щобы „не дроцити“ ихъ и „не компромитувати краю“, але висказували навѣть явно,

що народъ польскій повиненъ розвѣти вѣтви тихъ „мрѣї“. Послѣдне сторонніе переважило и двайцять лѣтъ минулого багового дѣла и движенія революційного. „N. Reforma“ говорить дальше: „На лояльностею, нашимъ вворотомъ на становище въ оборонне не умолови мы въ сака нѣ Москаля, а якъ-разъ сталося противъ школы вынародовлювано молоди языкѣ польскій вытиснено въ урядовѣ въ оботъ сусѣднїхъ державахъ, а новѣйшій указъ царскій забирає намъ въ землю... Симъ часомъ въ Австрії мы (Польки) скоренѣкъ крокомъ бѣжимо до греко-економичнїй руїни такъ страшної тяжкої, що хто знає, чи сь сюю руїною буде заквестіонована и проча наша доба. Если-же такъ рѣчи стоять, то — заклик „N. Reforma“ — треба вище вгадану програму, приняту по 1863 роцѣ, вткнути, а натомѣстіи до старої. Только-же на теперъ се вробити. Повстане було бы божевольнѣмъ надѣя, що хто зь отбудує намъ вѣтчину, впусто фантазію. Що-же дѣлати? — пытає „Reforma“ — и приходить до пересвѣдчення, треба держатися и на дальше програмы, спісп-ої ряс-ї“, але намъ треба за всюку пропаубути „корупції“ и становити на ральнихъ основахъ“. Оклікъ працѣ кономічної, уважаніи лішь яко спростиався по мінью „N. Reforma“ жерело рупції и „N. R.“ не ворожить собѣ добра вакходовѣ коло просвѣтъ и добробуту, не ненависити духомъ патріотизму, бо до такихъ ходовѣ не стане виїревалости и пожертвованія. Найбльше вло лежить однакожъ въ тѣмѣ, народъ польскій переважно, въ новѣйшихъ часахъ навѣть включно додю цѣлого краю зложивши руки історичнїй верстѣи магії скопії. Політичнїй организації народу, не живляній новими силами, але зашкаралуний въ однѣмъ тѣмдѣ кружку, не сповнити точно своюю функцію и вѣт працѣ теперїшнїй мусить бути — по мінью „N. Reforma“ — безъ успѣшнїй. Аристократію сторонництво польске внищило патріотичній дух, а натомѣсть не поставило нѣчого тивного, хиба той одинъ окликъ: богати и то не способомъ працѣ, але спекулянтій мусить товаришити корупцію. Корупція перенеслась оттакт въ сферу політичнїй и обявилася грубымъ сервилізмомъ. Покоренія стали сама ще бѣль корупція вагинали карки въ надѣї, що покорливія лялко поссе дѣвѣ коровы. Въ слѣдъ за сервилізмомъ прійшовъ и недостатокъ рішомости и тымъ оправдуєса — каже, „Reforma“ — наше положенѣ, що въ теперїшнїй хвили перестали мы бути наспроти министерства політичнїмъ агентомъ, що дігимъ вислугуємо, але до виконанія правда ut des не стає намъ силы.“

„N. Reforma“ оглядає оттактъ внутренніе отношенія нашого краю, констатує, що тут

прокуроромъ святійшого синоду и шефомъ жандармовъ, звелѣти цenzурнимъ комитетамъ дозволити на українськїй мовѣ толькъ таї писанія, що належать до белетристики, а книжки духовнї, науковнї и всѣ інші, призначений для першого читання народови, поки-що зъ упинити. Наказъ сей я подававъ на волю Государя Імператора и Его Величеству зволинъ на се згодитися. Звѣщаючи про се Ваше Превосходительство, маю честь про сить Вашу почтити мене Вашою отповѣдкою, — яка Ваша думка про користь и потребу книжокъ українськихъ, призначенихъ для просвѣтъ простого люду. До сего ще май додати, що по саму цитанію, котре має бути обмѣрковане належитимъ порядкомъ, я разомъ написавъ до генерал-адютанта кн. Долгорукова (шефа жандармовъ) и до обер-прокурора св. синоду (генерал-адютанта Ахматова). Не злишно буде ще додати, що и кій європейский комитетъ удався до мене и тежъ саме доводить, що притомъ треба зъ упинити систематичнїй напливъ книжокъ на українському нарѣчїю.“

Не маючи на метѣ розбирати вѣт думки, якъ вказавъ п. министръ въ сему листѣ, мушу сказать, що певно п. министръ не бувъ обознайдий съ тимъ дѣломъ, про яке писавъ, або на вмисне казавъ неправду, якъ се часто бувало съ нашими супротивниками. Мѣжъ українськими писателями не було нѣ одного Поляка, окрімъ хиби мало кому й вѣдомої Осташевскаго и Падури, тай тѣ друкували свои публічнї стихи не въ Кіївѣ, а въ Варшавѣ або Вильнї, і далеко раніше того часу, про якій мовить п. министръ. Що-же до початку українського письменства, то кождому вѣдомо, що почалось оно далеко раніше остатного польского повстання, а навѣть науковї книжки для народного

читання выходили раніше, якъ отъ „Листы“ Квітка 1839 р., Гречуловича „Проповѣді“ 1849 и 1858 р., „Граматка“ Кульша 1857 р., „Поальмы“ Максимовича 1859 р., і т. д. Певно, що звѧзокъ съ Поляками міністръ говоривъ зъ чужого голою або наявною виїздавъ, але тѣмъ

читання висходили раніше, якъ отъ „Листы“ Квітка 1839 р., Гречуловича „Проповѣді“ 1849 и 1858 р., „Граматка“ Кульша 1857 р., „Поальмы“ Максимовича 1859 р., і т. д. Певно, що звѧзокъ съ Поляками міністръ говоривъ зъ чужого голою або наявною виїздавъ, але тѣмъ читання висходили раніше, якъ отъ „Листы“ Квітка 1839 р., Гречуловича „Проповѣді“ 1849 и 1858 р., „Граматка“ Кульша 1857 р., „Поальмы“ Максимовича 1859 р., і т. д. Певно, що звѧзокъ съ Поляками міністръ говоривъ зъ чужого голою або наявною виїздавъ, але тѣмъ читання висходили раніше, якъ отъ „Листы“ Квітка 1839 р., Гречуловича „Проповѣді“ 1849 и 1858 р., „Граматка“ Кульша 1857 р., „Поальмы“ Максимовича 1859 р., і т. д. Певно, що звѧзокъ съ Поляками міністръ говоривъ зъ чужого голою або наявною виїздавъ, але тѣмъ читання висходили раніше, якъ отъ „Листы“ Квітка 1839 р., Гречуловича „Проповѣді“ 1849 и 1858 р., „Граматка“ Кульша 1857 р., „Поальмы“ Максимовича 1859 р., і т. д. Певно, що звѧзокъ съ Поляками міністръ говоривъ зъ чужого голою або наявною виїздавъ, але тѣмъ читання висходили раніше, якъ отъ „Листы“ Квітка 1839 р., Гречуловича „Проповѣді“ 1849 и 1858 р., „Граматка“ Кульша 1857 р., „Поальмы“ Максимовича 1859 р., і т. д. Певно, що звѧзокъ съ Поляками міністръ говоривъ зъ чужого голою або наявною виїздавъ, але тѣмъ читання висходили раніше, якъ отъ „Листы“ Квітка 1839 р., Гречуловича „Проповѣді“ 1849 и 1858 р., „Граматка“ Кульша 1857 р., „Поальмы“ Максимовича 1859 р., і т. д. Певно, що звѧзокъ съ Поляками міністръ говоривъ зъ чужого голою або наявною виїздавъ, але тѣмъ читання висходили раніше, якъ отъ „Листы“ Квітка 1839 р., Гречуловича „Проповѣді“ 1849 и 1858 р., „Граматка“ Кульша 1857 р., „Поальмы“ Максимовича 1859 р., і т. д. Певно, що звѧзокъ съ Поляками міністръ говоривъ зъ чужого голою або наявною виїздавъ, але тѣмъ читання висходили раніше, якъ отъ „Листы“ Квітка 18

сервилізмъ для родѣвъ магнатскихъ широко розкоренився и що не заслуженій а высоко рожденій людѣ займають всюду вищій становище въ краю. Найбльше ядренна часть народу, середна; властива шляхта и интелигенція мѣска дала себѣ зовѣтъ подъ ноги. Почислѣть "родину" въ соймѣ, придавши способомъ выборовъ до тѣль репрезентативныхъ отъ рады державной до радъ повѣтовыхъ, разглянемъ въ всѣхъ інститутахъ автономныхъ, финансовыхъ, економичнхъ и др., а всюду — какъ "N. Reforma" съ рукою на сердце — побачимо даину польску "паньскую кламку и привѣщеныхъ до неї множества клиентовъ. Молокососы безъ всякихъ заслугъ, бо не силувались навѣтъ положити якъ-небудь заслуги — идуть всюду передомъ зада свого имени и майна, а заслуженій и досвѣдченій стоять на боцѣ. Патріотична середна шляхта и интелигенція мѣска иде неразъ на службу до тихъ, котрѣ въ давній Польщѣ замѣгъ польской вели родову политику, а съ часомъ перенялиаси навѣтъ неизвѣтнѣе давнѣшне космополитизмомъ. "N. Reforma" заключая остаточно, що вже наспѣвъ крайній часъ, выеманципувались мѣстами и середнѣй шляхтѣ въ подъ сихъ волыбѣть и разъ на все позбутись такої недостойної улягчности...

Статію "N. Reforma" помѣстили мы майже дословно и съмъ пересвѣдченій, що съ провѣдною єї гадко мусить згодитись кожный здоровомъслій и нашій краевѣй отнешенія знаючій чоловѣкъ безусловно. Авторъ сей статія приложивъ вправдѣ даже острый скальпель до боляка, що всему суспільному краевому организму — не зважаючи на національну ріжнородності — грозить затробнѣмъ крови, але въ виду грізного небезпеченьства лишь скора и радикальна операція здається бути одинокимъ успѣшнимъ средствомъ санаційнимъ. При тѣмъ мусимо замѣтити, що пытанье, чи о сколько стремленія реставраційнї нашихъ суїздовъ були въ своїмъ частіи оправданій и чи не слѣдувало бы може застутити ихъ разъ на все стремленіемъ до бородженія и скрѣпленія элементу польского въ границахъ етнографичнхъ, — що се пыталие лишасмо на теперъ на боцѣ. Насъ не безъ причини интересує друга сторона справы поднесеної авторомъ згадавої статії, а сюзъ суть дѣствено неизвѣтнѣйшій отнешенія краевѣй, що въ послѣдній десятилѣтїї выробились не безъ помочи покривдженїи нынѣ верстѣ польской интелигенції, мѣской и середнїй шляхты, але противъ волѣ всего загалу руского и съ великою школою для него и всего краю. Такъ оно дѣствено єсть, якъ авторъ статію "N. Reforma" представивъ тѣй отнешенії нашій. Політика внутрення и заграниця Галичини, вихованье градущихъ поколїнь, економична керма стались нынѣ монополемъ одної верстѣ, що въ польской части Галичини бодай есть костею отъ кости, але у настѣ розкинена озами не повинна-бы навѣтъ пося-

гати за тымъ всѣмъ, що держить виключно въ своихъ рукахъ. И если до вилическихъ авторомъ ненормальності въ всіхъ тѣлахъ репрезентативныхъ мы съ свои стороны дадамо ще и ненормальності, які въ рускій частіи Галичини вдомашнились на полі розвою національного руского народа, то не ошибнемося если скажемо, що доперва тогды представится намъ вѣрный образъ того тѣста, въ котрѣмъ сидимо. На свое оправданье можемо однакожъ съ чистою совѣстю сказать, що наша робота народа, хочъ въ основахъ не противна интересамъ жадного стану, не допомгла згаданій верстѣ до змонополизованія власти въ своихъ рукахъ съ школою другихъ верстѣ. Мы звездно голосили рѣвноуправненые всѣхъ верстѣ народа и лишь въ гармонійномъ дѣланю сихъ верстѣ добачили добро загалу. Монополизація власти и значенія есть вправдѣ на мѣсці въ родинѣ, де суть малолѣтки, але въ суспільноти повнолѣтнїй есть она зовѣтъ слишкомъ спішна, выроджує егоизмъ становий а въ другої сторони кривду. Мы для того тѣшимось дуже, що и посередъ нашихъ суїздовъ выробляється пересвѣдченіе, що такъ дальше бути не може и не повинно и що они стремлять до такого перестрою, который появавъ-бы на рѣвномѣрнѣ подѣль права до спокойної працѣ, обймаючои интересы всѣхъ становѣ.

Заходить однакожъ при тѣмъ одно есенціональне пытанье, а именно, чи справдѣ посередъ непотизму, котрого существование констатує самъ авторъ статії "N. Reforma" найдеся достаточне число людей твердої волї и свѣдомихъ цѣлі до такого перестрою краївихъ нашихъ отнешенъ. Если добре памятаемо, то отъ двайцяти лѣтъ були межи народомъ польскимъ проблески демократичнхъ ідей, але проблески тѣ марнѣли ut facta loquuntur дуже скоренько въ виду тероризму або ласки "паньской кламки", а если тревали довше, то звичайно впроваджувались въ такъ звану "тромтадрацію". Нынѣ хотѣли-бы мы вѣрити въ воскресеніе демократичної партії польской съ ясною нѣкому не ворожою програмою по-зитивної працѣ, рѣвноуправненія народностей, толеранцію релігійної и другими хорошиими идеалами! Така демократична партія знайшла въ нашій рускій Галичинѣ подпору и увіанье. Не одна важна справа знайшла бы тогды скоре и справедливе полагодженіе, а може и не одинъ "камѣнь преткновенія" дася-бы легкимъ способомъ успѣшно усунуті. Може бы тогды и пытанье національне не виходили нынѣшнї проводирѣ отъ Ананії до Каїфа? А вже-жъ звѣстна рѣчъ, що жерломъ антагонизму обохъ автохтоновъ галиційнихъ єсть не-толеранція языкова, одна въ найбльшихъ тираній! Тогда доперва можна-бы подумати на серію о справахъ економичнхъ всего краю, до чого наше "Дѣло" отъ лѣтъ надармо накликує. Въ тѣмъ всѣмъ лежало-бы отродженіе и польского народа и тогды можна-бы доперва подумати о прикороченю гегемонії, спочиваючои —

икъ авторъ самъ признає — въ рукахъ людей нерѣшучихъ, сервилістичнхъ и скорумпованыхъ.

Поки-що мы въ нашої сторонѣ обѣюючи помочь, будемо ожидати вспложенія киненої авторомъ статії "N. Reforma" дуже спасенії гадки.

МУЗИКАЛЬНО-ДЕКЛАМАТОРСКІЙ ВЕЧЕРНИЦІ

въ память XXIV роковинъ смерти Т. Шевченка
устроєній товариствомъ "Руска Бесѣда" и філією "Прогрес" въ Тернополі.

Хто хотѣвъ бачити, ікъ виглядає правдиве руске народне сяято, хто бажавъ поглянути на правдиву народну манифестацію, уряджену въ честь незабутнога кобзара Руси-України и загрѣти свое серце видомъ піднеческого могучого патріотизму, сей повиненъ бувъ заглянути вечеромъ дні 1-го марта с. р. до театральної салї столицѣ Подоля, де заходомъ славно вѣбѣтнхъ въ патріотизму свого Русинівъ-Тернопольцівъ отбулася вечерницѣ въ честь памятія Тараса Шевченка. Тамъ отжило-бы певно кожде злощастної нашої судбої пригадане руске серце, запало-бы огнемъ нової надѣї въ свѣтлу будучадь нашої народності, загрѣлось-бы широкою охotoю до працѣ на народній нивѣ на видъ такъ свѣтлыхъ результатовъ невеснущої працѣ малої але сильної горетки людей, цѣлою душою отданыхъ рускій народній справѣ.

Вже довго передъ розпочатьємъ вечера наповнилась простора сала биткомъ ріжнородною, переважно рускою публикою. Бачили мы тамъ побѣдь передовихъ людей тернопольської интелигенції численно вступленихъ доокрестнхъ священниківъ въ своїми родинами, а побѣдь тихъ поважне число селянъ и селянокъ. Вечерь розпочавъ промовою проф. Александеръ Барвінській. На перші слова сего великого труженника и просвѣтителя Подоля, запанувала тишина въ салі. Могучою силою свого слова представивъ сей неутомимий мужъ головній моменты въ жити кобзаря а оттакт коротко и ядерно въ приступній и для всѣхъ легкимъ понятній формѣ розтолкувавъ значеніе Тарасовихъ ідей, вказувавъ на туго горячу любовь, яка палала въ его грудяхъ для західно-западного люду и его подвиги для добра свого народа и ставивъ его свѣтлымъ праїмѣромъ для градущихъ поколїнь. Цѣлу бѣсѣду, переплетену зручно що найкрасшими цитатами з Тарасенковихъ поэмъ и възголосену съ глубокимъ чувствомъ и порываючимъ жаромъ вислухали вѣбрани съ великою увагою, а коли бесѣдникъ скінчивъ, роздалися довгій неумовкаючій оплески. Заледи утихли сї оплески, ажъ зновъ роздалися на ново и довго-довго витала ними розентузізмована публика Вп. о. Витошинського, который съ своїми артистами — співаками вступивъ на естраду концертну. Съ великою прієциєю отспівались теперь хоръ Денисівськихъ селянъ-співаківъ Лисенківъ "Поклик до братівъ Славянъ" и Вербіцкого "До родини". Вже только раздѣльно писано въ нашихъ часописахъ про надзвичайні результаты довголѣтної працѣ о. Витошинського, що тутъ здавало-быся вже алишнімъ розводитись надѣй ними, однакъ тяжко перейти намъ мимоходомъ се величне вражєнє, яке възликували виступы сего селянського хору, съ мельодійнї и вправнї голосами, вислухаючи въ грудей навыкливихъ въ тяжкій працї хилитись надѣй рдлю — и не переувеличимо певно, если скажемо, що така пѣсня въ устѣ сивівъ люду — то найкрасшій гимнъ, якій вносилися коли небудь надѣй могилу великого борця за права и волю українського люду. Зъ порядку програми слѣдувала продукція на фортеції, тутъ познали мы въ особѣ п-ни Дровдовской надѣйну піаністку, подивили велику техніку еї гри и даровитості музикальну, котра проявилася въ першо-западній отограно на память творбъ Лишта и Яроньского. Правдивою окрасою вечерницѣ була декламація п-ни Крушельницкії. Прибрана въ прегарний український стрій, сіючи блескомъ одної въ найкрасшіхъ цвѣткахъ подольскихъ нивъ, отдала молоденка декламаторка съ великомъ азовумѣньемъ и нѣжнімъ чувствомъ Шевченкову "Хустину" и "Калину", опслия-же отспівали п. Герасимовичъ своимъ ввучнімъ и сильнімъ баритономъ хорошу креацію Лисенка: "Гетьманы-гетьманы".... Першу частю програми вечерницї захічили хоры, а именно хоръ Денисівськихъ селянъ отспівались рѣвно удачно якъ попередній піанінѣ "Весну" Дюрнера и "Веселій часъ" Огтона, а хоръ мѣшаний зложений въ самыхъ добрніхъ співучихъ силъ мѣсцевої и доокрестнї интелигенції виконавъ дуже поправно "Горлицьку" и "Соколиквъ" Монюшки. Під часи паваны, що наступила оттакт, бчитано надспівшій телеграми и письма. Славній нашій писатель Ол. Кониській почтивъ народній свято Тарнопольцівъ сердечнимъ привѣтнімъ письмомъ, котрого отчитане въ правдивий ентузіазмъ вправило всѣхъ присутнїхъ. Оттакт слѣдували письма: Товариства "Просвѣта" у Львовѣ, філії "Просвѣти" въ Золочевѣ, Русланъ въ Підволочиськѣ, Читальній въ Кутѣ, Академічного Братства у Львовѣ, тов. Сѣчъ у Вѣдні, молодїжи Сгрйской и рускій пітомцівъ львівськихъ, бувшихъ учениківъ тернопольської гімназії. — Другу частю вечерницї розпочавъ нашъ поєтъ п. К. Н. У.

Стияновичъ декламацію Шевченкової поемы: "Чернецъ". Надармо старалися-бы мы вмлювати те враженє, яке зробила ся правдиво майстерська декламація. П. К. У. звѣстній унаслідь давна яко першій и найлучшій декламаторъ, а възголосеніе сей поемы, отдаюче найдокладнійше всѣ гадки поета и повне властивого декламаторови жару и житя полишило незаетрте враженє на всѣхъ присутнїхъ. Ентузіазмъ публики дойшовъ доzenиту, коли оттакт по неустаючихъ оплескахъ отдекламувавъ п. К. У. свій власній нарочно на сей вечеръ написаний стихъ, повній поетичної силы и горячого патріотизму, котрый такъ одушевивъ присутнїхъ, що навѣтъ середъ декламації сего стиха скривали декламатора гучнимъ, неумовкаючимъ "Славно".

Земля моя!
Земле красная, богата,
Мамо наша рѣдна!
Чомъ ты така безталанна?
Чомъ ты така бѣдна?
Подивлюсь по Божій свѣтѣ,
Подивлюсь — зрида.
Баць, твоя веселій сестры
Підъ вѣнцемъ сіяють
На престолѣ, въ баగрянці,
Въ багрястѣй й повазѣ,
А ты — — — — —
— — — — — на могилѣ
Тужиши сиротою,
Выглядяешь долѣ!

Чи зайде она для тебе?
Чи умоляшь Бога
— — — — — ?
Обозвісь, небого!
Обозвія! Мы пытаемъ
Мы вже знемагаемъ
И замерзлую надѣю
Слѣзми отгрѣваєшъ...
Обозвісь! — нехай почувсѧ!
Все. О, мамо, мамо! —
Чи намъ жити въ Божій свѣтѣ,
Чи лягати въ яму?

Не горюй, не плач, не бійся!
Плач не верне долѣ.
Плач — то немочь дитяна
Плач — знамя неволї...
Чуешь голосъ зъ підъ могилы,
Голосъ сина моего?
Чуешь, якъ біть громомъ кличе
Васти до дѣла свого!
Баць, якъ надъ всѣми вами
Духъ его витасе?
Умъ въ серце проникає
Душу оживляє!
Онъ пробудить всѣхъ: біть зробить
Зрачими незрячихъ!
Онъ наверне сувѣрніхъ
Огнити ледачихъ!

Не сумуйте-жъ! повинуйтесь
И грайте смѣло
Тамъ, куди ває духъ той кличе:
На жити зъ могилы!
Правди боронѣть завзято!
Не щадьте трудовъ!
Не звѣрайтесь позадъ себе!
Не лякайтесь судовъ!
Не убить ває, не — зарѣжутъ,
— Якъ колись бувало,
Не залютъ вамъ по-за шкру
Кипячого сала...
А хотѣ буде якъ лихо, —
Не буде примусу. —
Выкупѣтъ же мене дѣти
И не будьте трусы!

Выкупѣтъ мене — не грішна,
Не олѣтъ потоками!
Анѣ кривдою, нѣ кровю,
Выкупите дѣлами!
Чистыми, сіяючими
Тихо, величаво —
И я встани изъ могилы
У вѣнца и славѣ..
Въ славѣ ясній, непорочній —
Вольна, мѣжъ вольными
І опльна, помѣжъ сильними
Сестрами моими!

Оттакт отспівали п-ни Барвінська, що сливє "милозвучнимъ соловейкомъ" Подоля" съ п. Герасимовичомъ дуетъ Матюка: "Моя мила дорогая". Виконанье сего дуету належало до найкрасшіхъ продукцій сихъ вечерниць и разомъ съ декламацією п. Устяновича творило корону вечера. Не меншь вдоловене викликало у всѣхъ баритонове сольо "Ангель хранитель Руси" виконане п. Герасимовичемъ. — Вечерницѣ закінчилися "Завѣщаньемъ" Вербіцкого, котре отгепівали п. Герасимовичъ въ супроводѣ мѣшаний хору, вложенного въ селянъ Денисівськихъ и пп. співаківъ Тарнопольськихъ. Гармонійностъ сего хору тымъ любїшою мусілью викликало у всѣхъ баритонове сольо "Ангель хранитель Руси" виконане п. Герасимовичемъ. — Вечерницѣ закінчилися "Завѣщаньемъ" Вербіцкого, котре отгепівали п. Герасимовичъ въ супроводѣ мѣшаний хору, вложенного въ селянъ Денисівськихъ и пп. співаківъ Тарнопольськихъ. Гармонійностъ сего хору тымъ любїшою мусілью викликало у всѣхъ баритонове сольо "Ангель хранитель Руси" виконане п. Герасимовичемъ. — Вечерницѣ закінчилися "Завѣщаньемъ" Вербіцкого, котре отгепівали п. Герасимовичъ въ супроводѣ мѣшаний хору, вложенного въ селянъ Денисівськихъ и пп. співаківъ Тарнопольськихъ. Гармонійностъ сего хору тымъ любїшою мусілью викликало у всѣхъ баритонове сольо "Ангель хранитель Руси" виконане п. Герасимовичемъ. — Вечерницѣ закінчилися "Завѣщаньемъ" Вербіцкого, котре отгепівали п. Герасимовичъ въ супроводѣ мѣшаний хору, вложенного въ селянъ Денисівськихъ и пп. співаківъ Тарнопольськихъ. Гармонійностъ сего хору тымъ любїшою мусілью викликало у всѣхъ баритонове сольо "Ангель хранитель Руси" виконане п. Герасимовичемъ. — Вечерницѣ закінчилися "Завѣщаньемъ" Вербіцкого, котре отгепівали п. Герасимовичъ въ супроводѣ мѣшаний хору, вложенного въ селянъ Денисівськихъ и пп. співаківъ Тарнопольськихъ. Гармонійностъ сего хору тымъ любїшою мусілью викликало у всѣхъ баритонове сольо "Ан

По сконченю вечерка удалось богато зъ собранныхъ гостей до комнатъ „Рускои Бесѣды“. Тутъ наступило не величаве але шире угощенье участниковъ вечерниць, получене съ сердечною овациєю, яку выдѣлъ „Рускои Бесѣды“ урядивъ для высоковаслуженого о. И. Витошильского. Окруженый передовыми лицами зъ помѣжъ Тернопольскихъ Русиновъ, приступивъ голова терноп. Бесѣды п. Ол. Барвѣнскій до о. Витошильского и вручивъ ему прекрасно выполненный дипломъ почетного члена „Рускои Бесѣды“ въ Тернополи, подносячи при тѣмъ въ порывающей промовѣ заслуги о. Витошильского, сего русского Орфея, который якъ сей митичный герой старинной Греціи выдобувъ чудовій звуки зъ придавленыхъ камнемъ довголѣтнои неволѣ и недолѣ грудей руского простолюдина и звуками тыми разбудивъ и зворушивъ глухе Подолье. До слезъ тронутый о. Витошильскій, высказавуочи слова свои подяки, поднѣсъ неусыпающій заходы тернопольскихъ Русиновъ, котрій такъ широко взялись за працю около добра народа и разбудженя житя народного, а передовсѣмъ свѣтлого Ихъ проводника проф. Ол. Барвѣнскаго. — Була се хвиля поднесла, котра певно довго остане въ памяти кождого зъ присутныхъ. Средъ патріотичныхъ бесѣдъ и спѣвовъ закончили славній Тернопольцъ при спольнѣй братной трапезѣ велике народне свято...

вѣди и розносятся слухи, що тая тои причины проволъкається, бо п. и шкільный Спісъ хотѣвъ бы теперь учителя на посадъ въ Сѣлци, котру лено на конкурсъ, утромати, помимо п. учитель не має мати испыту съ вымъ рускимъ языкомъ, а его помѣрнѣ. На то терно ужаляются зно учителъ убѣгаючія о посаду въ обвиняютъ п. инспектора Списа, що даню терна поминувъ учителъвъ и шими способностями и съ лѣпшими сми, — а заслуга и праця повинній еще занимати, якъ всяка протекція.

Зъ житя новыхъ архипаст

II.

Дръ Юліянъ Пелешъ, родився З сѣчи въ Смерековци, ясельского повѣту, епархіи, зъ отця Григорія, учителя народныи и матери Іоанны, дочери пок. о. Тевинського, гр. к. приходника въ Регендорфской школы скончивъ въ Яслѣ 1854 р. назіи ходивъ отъ I до VI кл. (1855—1863). Пряшевѣ на Угорщинѣ, а до VII и VIII ремышли, де бувъ первшимъ отличнымъ и де зложивъ испытъ зрѣлости съ успѣхомъ дня 23 липня 1863 р. Вже

Зъ житя новыхъ архипастырѣвъ.

II.

нутый о. Витошинській, высказуючи слова
своєї подяки, піднімъ неусыпаючі заходи
тернопольскихъ Русиновъ, котрій такъ щиро
взялись за працю около добра народу и роз-
будження житя народного, а передовсѧмъ свѣт-
лого Іхъ проводника проф. Ол. Барв'иньского.
— Була се хвиля піднесла, котра певно довго
остане въ памяти кождого зъ присутныхъ. Се-
редъ патріотичныхъ бесѣдъ и спѣвовъ закон
чили славний Тернопольцъ при спольній брат-
ній трапезѣ велике народне свято...

E. O-U.

ДО ПИСИ.

Зъ Одессы.

(Сезонъ спектакльвъ украинской драматич-
ной трупы) подъ дирекцію п. М. Старицкого
скончився въ Одессѣ послѣднаго дня мясниць.
Въ недѣлю 3 (15) лютого була грана оперетка
„Утоплена“, творъ М. Старицкого съ музигою
М. Лисенка. Театръ бувъ такъ переполненый,
що нѣгде було, якъ то кажутъ, яблочку упа-
сти. Штука була отограна чаруючо. Всѣ ар-
тисты, хочь и вмученій щоденною грою два
разы, въ день и у вечеръ, грали на прощанье
съ особливымъ жаромъ, тожъ и публика ро-
била имъ таки шумній оваціи, що ажъ, мо-
влявъ, „стѣны трѣщали“. Кропивницкій, вай-
талантливѣйшій артистъ, любимецъ всеси пу-
блики, въ штуцѣ „Утоплена“ въ роли головы
характеризувавъ съ всею точностею типъ го-
ловы украинского мѣстечка; пп. Грицай и
Садовскій, першій въ роли кобзаря, а другій
въ роли писаря, выкликали загальне одушев-
ленье. Панъ Заньковецка, тая перла руской
артистки, не только може бути врѣвнана съ Са-
рою Бернаръ, — нѣ, она у насъ стоить выс-
ше отъ неї! Еи гра така прозузветвована, що
зритель, забуваючи все окружаюче, живе и
чувствує разомъ съ артисткою и виносить зъ
театру враженье, яке може вселити въ душу
чоловѣка такій талантъ, отдаючій намъ житѣ,
страдання и радости нашого народа.

На прощанье панъ Заньковецкои моло-
дѣжъ посыпала на сцену тысячу, цѣлый дощъ
рѣжноцвѣтныхъ билетовъ, на которыхъ були
напечатаны гарній стишкы, выславляючи еи
гру и прощаючи артистку съ завѣренiemъ, що
“еи и въ радости и въ горю не забудуть”.
Кромѣ того публика поднесла артистцѣ въ во-
дарунокъ двѣ брилянтovї брошки и брилянто-
вой бразолетъ, колька вѣнкѣвъ и пречуднои
роботы кошикъ, повный живыхъ цвѣтovъ. По
представленю густї товпы публики выжидали
выходу артистки и при оглушающихъ окли-
кахъ: „Браво Заньковецка!” отправадили еи
до дому.

Одеситы вымогаютъ отъ артиста богато, а кому-будь не отдаютъ такой чести, якъ п. Заньковецкой. Дай Боже, щобы россійска сцена отродилася въ штукахъ украинскихъ драматичныхъ писателѣвъ и дала больше такихъ галантливыхъ артистовъ, якихъ въумѣвъ здѣ брати поважаный „полтавскій Италіянецъ“ п. М. Старицкій! Вся Одесса шле якъ ему такъ и всѣй его трупъ свое шире спаси-Богъ за то естетичне развеселене, якимъ нападаютъ

естетичне развеселенье, якимъ наповалася на
украинскихъ и россійскихъ представленияхъ.
Храмъ Мельпомены очистився отъ всякой дря-
ни, которую ставили други предпріемцѣ. За-для-
того театръ у нихъ бувъ пустый и они кри-
чали, що, мовлявъ, Одесситы драмы не лю-
бятъ. Нѣ, неправда, Одесситы драмы любять —
только ставте, панове, розумнї штуки та иу-
скайте на сцену правдивыхъ артистовъ, а не —
паяцівъ!

Φ. B. 3.

Отъ Сокала.

(Люде зъ Сѣлця белзкого) жалуются, что у нихъ двѣ недѣлѣ не было науки въ школѣ; дѣти хватали по ледѣ и нѣкто въ селѣ не зналъ, где п. учитель подѣвся. Такій перерывы въ науцѣ школьнѣй повторяются часто въ ро-дѣ, а громада складае 400 зр. на утrimанье учителя рѣчно, выставила великимъ коштомъ красный дмъ школьній, а въ школы нема хдсна. Жалуются дальше люде зъ Сѣлця бела-кого, що подали прошенье до ц. к. окружной рады школьнїи въ Сокали, щобы не належа-ли, якъ до теперь до Кристинопола, але щобы

ли, якъ до теперь до Кристиноополя, але щобъ
мали у селѣ мѣщеву раду школьну, котра-
бы надъ школою надзоруvalа и непорядки у-
сувала, а зъ Кристиноополя нѣхто вѣколи до-
Сѣлця не загляне анъ запытався, що въ шко-
ль и съ наукою школьнью дѣся. На то вне-
сене прошевье нема до теперь зъ ц. к. окруж-
ной рады школьнїи въ Сокали нѣякои отпо-

въди и розносятся слухи, що тая справа въ тои причины проволъкається, бо п. инспекторъ школьный Спісъ хотѣвъ бы теперѣшнаго п. учителя на посадъ въ Сѣлци, котру выставлена на конкурсъ, утромати, помимо того, що п. учитель не має мати испыту съ выкладо- вымъ рускимъ языкомъ, а его помѣщено въ тернѣ. На то терно ужалияются знову други учителъ убѣгаючія о посаду въ Сѣлци и обвиняютъ п. инспектора Списа, що при укладаню терна поминувъ учителъвъ и съ бѣльшими способностями и съ лѣпшими свѣдоцтвами, — а заслуга и праця повинній перше мѣсце занимати, якъ веяка протекція. **Н.**

протоколы отъ 9 години рано до 10 вечеромъ не поутивши ихъ навѣть на обѣдъ и екзесцерукочи ними, якъ жовнѣрами. Зѣзнанье и. Тарасовичъ доповнивъ п. Гарашкевичъ. Зѣзнаня его були дуже цѣкавій, бо ярко змалювали долю сельског учителя. Побирають бяль 20 зр. мѣсячнои платы мавъ вольне помешканье, тѣсне и вожке, колишній арештъ громадскій. Самъ бувъ собѣ паномъ и слугою, самъ собѣ варивъ ъсти, а неразъ голодный учивъ 180 дѣтей. До непорозумѣння начальникомъ громады прійшло по смерти пароха Чайковичъ, о. Левицкого. П. Новосѣльскій бувъ зягемъ о. Левицкого, але живъ съ нимъ въ не згодѣ, черезъ цѣлый часъ слабости не отвѣдавъ его анѣ разу, а явився ажъ тогды, якъ умеръ Пароха презентує шляхотока громада, тожъ начальникъ розвинувъ велику агитацію противъ тамошнаго администратора о. Кокотайла, щобъ бѧ не доставъ презенты. Начальникъ зажадавъ отъ Гарашкевича ключа отъ школы, щобъ тамъ отбулося згromадженye, а коли той не давъ ему ал управителеви школы, то начальникъ наказавъ жандармамъ пильнувати обохъ учителѣвъ, а познѣйш опечатавъ мешканье Гарашкевича, заливши впередъ огонь на припѣчку, дѣ учитель варивъ собѣ обѣдъ. Въ драстичноѣ оповѣданю змалюють свѣдокъ, якъ его заарештовано на громадскому пасовиску, якъ ведено до канцеляріи и брано черезъ 12 годинъ протоколъ.

Якъ сказано, п. Новосѣльскій бувъ зятемъ о. Левицкого. По смерти тестя мали подѣлиться наследствомъ жена п. Новосѣльского и еи братъ, Захарій Левицкій, темный на оба очи. По подѣлѣнію наследства, коли Захарія сидѣвъ на наладованомъ возѣ, щобъ ог҃нездити до Самбора, шуринъ его п. Новосѣльскій казавъ его арештывать и замкнуть до аресту громадскаго, дѣ и пересидѣвъ отъ полудня до вечера. Свѣдокъ слуга пок. о. Левицкого пояснила причину: пішло о сокири, которая мавъ взять Захарія.

Свѣдки выказали ще деякій цѣкавій справки п. „губернатора“ Чайковичъ. Коли минувшого року повѣнь залила сѣножати людокій гуси, зайшли за водою на его замулене поле. Онъ загнавъ звышъ 200 гусей и казавъ собѣ платити выкупъ ного отъ 10 до 70 кр. за штуку. Разъ неправно арештувалъ жида-шматяря, длятого, что мавъ отнимъ личнѣй якись непорозумѣнія, а коли вѣзкомъ надѣхавъ своякъ того жида, онъ и его казавъ арештувати, и т. д.

Коли мало кончитися переслуханье свѣдкôв — а вже тогды можна будо на певно вносити що обжалований буде увôльненый, — заступник п. Новосельского опустивъ салю пôдъ предлогомъ що предсѣдатель трибуналу „тероризує свѣдкôвъ“ а п. Новосельскій заявивъ, що ототупає отъ обжалования. Трибуналъ заразъ отчигавъ вырокъ увôльняючій п. Гибвоша отъ обжалования. Кошты процесу покрыє п. Новосельскій.

ПЕРЕГЛЯДЬ ПОЛИТИЧНЫЙ.

Австрійско-Угорська Монархія.

(Зѣ рады державкои). Дебаты надъ буджетомъ подали опозицію добру нагоду выступить противъ теперѣшнаго правительства съ цѣлою силою а при тѣмъ и высказати свои опасы и бажаня характеризующій якъ найлѣпше становище нѣмецкихъ централовъ супротивъ розбудженога житя народного середъ Славянъ австрійскихъ. Въ дебатахъ сихъ выйшло найлѣпше „шило земѣшка“, показалось, чого хоче опозиція, що такъ шумно завсѣгды голоситъ: „Рѣвне право для всѣхъ“ Не о рѣвне право ходитъ нѣмецкимъ централамъ а о власть, котру они нынѣ майже зовсѣмъ стратили а котрои на завсѣгды стратити боятся. Ихъ лякае розвой славянскихъ народовъ и жива идеа народа, котра не то середъ Славянъ австрійскихъ, але въ цѣлой Славянщинѣ грозитъ паденьемъ впливу и значенія нѣмецкой расы. Нѣмцѣ жіючі на окраинахъ овоєи великої отчизны отчуваютъ якъ-бы инстинктомъ найлѣпше що имъ грозитъ, и тому всякими силами опираются воему, що грозитъ ихъ существованю. Не дивница отже, що дебаты надъ сегорѣчнымъ буджетомъ мали переважно лишь признаку политичну, котрымъ економична сторона служила лишь за точку выходу. — Въ дальшихъ дебатахъ забирали ще голосъ послы Катрайнъ, Шеннеръ, Раичъ, Магъ, Тоннеръ и Пленеръ а оттакъ отповѣдавъ министеръ фінансовъ Дунаевскій. — Беѣда Катрайна, клерикальнаго посла Тиролю отзначалася тымъ, що онъ зъ горы заявивъ, що тирольскій Нѣмцѣ бажаютъ лишь розвою могучої Австріи а силу еи выдятъ лишь въ повнѣмъ увзглядненю еи историчнаго розвою, въ

Зъ судовои салѣ

(Губернаторъ шляхотской громады Чайковичъ.) Передъ трибуналомъ суду краевого и лавову судіївъ присяглихъ отбулася дня 25 лютого с. р. розправа карна противъ п. Я. Гнѣвоша, редактора „Штандару“ о образу чести п. Василя Новосѣльского, начальника громады Чайковичъ въ повѣтѣ рудецкому. Трибуналови проводивъ озв. Симоновичъ, п. Новоѣльскаго заступавъ адв. дръ Близиньскій, а обжалованого адв. дръ Готлибъ. П. Новосѣльскій обжалувавъ п. Гнѣвоша о то, что онъ въ „Штандарѣ“ умѣстивъ допись громади зъ Чайковичъ, въ котрой учинено начальникови закиды дуже яркого надъуживаня урядовой власти. Закиды були того рода, что передъ почиюмъ розправы трудно было увѣрити, щоби щось подобного могло дѣятися підъ бокомъ власгей политичныхъ и автономичныхъ и щоби о тѣмъ нѣчого не знало ц. к. староство або рада повѣтова въ Рудкахъ, отдаленыхъ отъ Чайковичъ півтора милѣ.

Розпочалося переслуханье свѣдкôвъ поданихъ обжалованимъ. Першимъ свѣдкомъ бувъ п. В. Тарасовичъ, учитель зъ Чайковиць. Збзнанія его були именій и непевнї, однакожъ все таки вийшла зъ нихъ тая правда, що п. начальникъ безправно спровадивъ до громадской канцеляріи учителъвъ Тарасовича и Ник. Гарашкевича (теперь при руской школѣ вправъ у Львовѣ) и тягнувъ зъ нихъ

каждый край за краемъ и выказуя въ якъ
рѣщие правительство подносячи программу
нальну подкопуе не то вилы въ и значеніи
мецкого элементу середъ славянскихъ наро-
дѣ але просто подрывае навѣть его существа
Звертаючи оттакъ на Галичину, бесѣдникъ
ступивъ не только зъ острою критикою
ступованье правительства оупротивъ Поль-
ши вдаривъ и на Поляковъ самыхъ, которы
лисъ причиною, что въ Галичинѣ проявилъ
и друга справа може въ будучности
большой ваги якъ справа польска именно
ный рухъ рускій. — Наводимо тутъ
словно часть бесѣды Пленера о Галичинѣ
якѣ-жь обставины сотворило правительство
Галичинѣ? Галичину отдано Полякамъ. Онъ
нуютъ въ цѣлой управѣ; они суть мѣродѣ-
въ цѣломъ краю а по части навѣть въ
Австріи: они мають министра для Гали-
польского министра финансъ и заняютъ
двохъ заведеняхъ кредитовыхъ стоянокъ,
звѣстно, въ офиціальныхъ относинахъ до
тельства. Ровночасно не покинули ще
патріоты гадки о отбудованю Польща, токъ
якъ сказавъ царь Николай. Се була точка
которой становище Поляковъ мусѣло конче
въ колизію съ международнымъ становищемъ
стрія. Тымъ часомъ отъ часу зѣзды въ Си-
вицахъ рѣчи трохи змѣнилися. Огъ того
Поляки стала трохъ оставаться

Поляки стали трохи осторожайша и яко ро-
политики старалися усунути трохи рôжніці
становища въ Австрія а въ загалѣ въ Е.
Въ виду немилосердного гоненя Поляковъ
Прусахъ и Россіи, въ виду тенденціи всѣхъ
заробъгды добачувати цольску интригу и при-
дой случайности выступати противъ змага-
Поляковъ, не могла Австрія при дружбѣ, а
важе съ Нѣмеччиною и Россіею, оставитъ
кѣвъ и дальше на ихъ упривилеёваномъ
вищи. Се Поляки добре змѣркували и ста-
видъ спокойнѣйшиими. Але думаете, що Ц.
при надходячихъ выборахъ задержатъ також
перѣшне умѣркованье? Я боюся, що вѣ-
ныи мають розумнї польскї проводирѣ под-
нї немало труду повздержати пристрастево-
тріотичный елементъ польскїй, а коли си-
переглянути доповняючї выборы въ Галичинѣ
побачите, що скрайна партія народна тамъ
верхъ вийшла, и сей процесъ буде въ ди-
розвиватися а правительство побачить що ді-
трудности польской политики, позаякъ под-
гаетъ викликавъ рухъ въ народѣ рускомъ, котрий для нашахъ относинъ до Россіи єсть
безпечный." — Въ понедѣліокъ дня 2 с. к.
дувала отповѣдь министра Фінансовъ п. Др.
ского. Беовда его була такъ свѣтла
и такъ вспігнула, що

и такъ великой доносиности, что наст
найавзятый вороги зъ лѣвицѣ мусѣл
знати еи велике значенье а „N. fr. Ргес
злобѣ свой каже, что беоѣда ся згальвана
знову правицю. Треба ту ще и то замѣтити
министръ день передъ тымъ бувъ у цѣлѣ
бесѣда его тымъ самыи набрала ще бол
ваги. Мин. Дунаевскій збивавъ насампередъ
коры зѣ стороны лѣвицѣ, будто бы буджеть
въ такій способъ зложенный, чтобы укрыти
позиціи. Онъ пригадавъ оттакъ, что спраш
дловы анатомичного института и техники въ
цу доперва теперь зостала упорядкована и
при сѣмъ не было жадного нарушения констит.
Що до закиду, зробленого Пленеромъ, что въ
жетъ сегорѣчнѣмъ вставлено суму 1,730.000
яко доплату до спольныхъ выдаткѣвъ цѣлой
жавы, заявивъ министеръ, что сей позиції
можна оцѣнити лишь зъ слуху а треба рѣш
кладно розобрati. На подставѣ чиселъ отка
зувавъ бесѣдникъ, что сей сумы зовсѣмъ не
ено а коли Пленера се здивувало, что въ буд
угорскомъ нема отповѣдной сумы, то цохъ
се лишь зъ того, что соймъ угорскій зостави
крытый дня 29 вересня, прелиминаръ на
1885 внесеный 25 жовтня, а ухвалы дедега
на котрѣ цокликуєся министерство Финансовъ
прелиминари автгрійокомъ датуються допер
дня 18 падолиста. Такимъ способомъ збивавъ
министръ числами точку за точкою закиды пра
а доказавши хибнї погляды лѣвицѣ, сказавъ
маю надѣю, что доосвѣды зъ послѣднихъ дѣл
якъ-разъ причиняются до того, что тѣ отороп
тва, котрѣ доси правительство мопирали, що
нѣйшо стануть побѣдѣ себѣ и что они забезпечати
собѣ будучнѣсть. Посѣдаючи найвыше довѣрї
при помочи бѣльости може правительство
кѣйно оказать, что оно въ доброй надѣї до
новыхъ выборовъ, въ той небезъосновнїй вѣ
що теперѣшна бѣльшость верне далеко бѣль
окрѣпленою и буде якъ дотеперь попирати
ресы державы безъ взгляду на народності и
литицнї партії. Нашимъ поступованьемъ —

литичній партії. Нашимъ поступованьемъ —
чи въ міністеръ Дунаевскій свою беѣду —
ми доказъ, що можна и безъ васъ (вказуючи
лѣвицю) заопоконти потребы державы. — Въ
шихъ дебатахъ промовляли ще послы: Чар-
скій, Зисъ, Гавзнеръ, Гербстъ и т. д. По бе-
головного референта пос. Матуша приступилъ
дебатъ спеціальнихъ: Главу I „Дворъ цѣсаря“
4,650.000 зр., гл. II „цѣсарска канцелярія“
негова“ 77.012 зр., гл. III „рада держави“
1,086.444 зр. и гл. IV „трибуналъ держави“
24.000 зр. принято безъ дискусіи. При гла-
вѣ „рада министровъ“, титулъ 1. президія ради
министрівъ, домагався Линбахеръ, щобы минист-
ство скорше залагоджувало справы, предлож-
енію соймами краевыми. На те отповѣвъ ми-
ністеръ Таффе, що, коли сойми або вѣдомства
впередъ порозумѣваются съ министерствомъ
справъ якого закона, министерство стараєт-
ся такъ, щобы ої законы предложить до санкції.
Коли однакожъ часомъ дѣялося інакше, то са-
мий почвости сойми або вѣдомства краевими

цільомъ списокъ выбранныхъ теперь членовъ палаты не бачимо нѣ одного Русина, хочь звѣстно, что рукоїмъ елементъ есть числомъ найсильнѣйшимъ межи жителями Буковины.

— Такий передновокъ будуть мали сего року жителіи селъ въ Галичинѣ, навѣщеныхъ минувшого року повѣнею. Въ многихъ селахъ вже теперь панує крійний недостатокъ и если правительство не прийде скоро въ помочь, то розкрытие не прийде скоро въ помочь, то розкрытие межи жителями Буковины.

— Мазурскимъ емігрантамъ якось не добре ведеся

въ чужихъ сторонахъ, куды они вывандрували шукаючи хлѣба. Ихъ положеніе описує черновецка "Gazeta polska" осі якъ: Оѓь колькохъ лѣтъ мазурскіхъ колоністъ въ західныхъ сторонахъ Галичини переносяться до Бессарабія и Румунії, де давнійше знаходили добрий заробокъ. Теперъ однакожъ змѣнилися отношенія въ тихъ сторонахъ и емігранти, що тамъ пробувають терпать голодъ въ нужду. Кожда зъ такихъ родинъ по короткому пробуваню за границею, вертає до краю, а Чернівець суть що-року мѣсцемъ, де нещасливі приостановлюються. Теперъ пробуває въ напомъ мѣстъ колько мазурокъ родинъ вертаючихъ въ Бессарабія, де не знайши заробку. Нужда тихъ на півѣ голихъ и нужденыхъ бѣдакъ не дасть описиця. Съ дѣтьми и жінками тишаються они по заулкахъ мѣста або заповіняють кели шпиталью. Зъ слабостей и голоду гинуть.

— Сумний се справѣ образъ нужди мазурского люду въ повинії до него пильно приглянути особливо тѣ, що непрошани и незваній марно тратять часъ и громітъ на експерименти для ущасливлення руского народу въ Галичинѣ...

— Буджетъ мѣста Львова. Въ четверть зачалися въ радѣ мѣста Львова дебаты надъ прелімінаріемъ буджету на рокъ адміністративній 1885.

Прелімінарій видали виносить загаломъ зр. 1,031,255, а прелімінарій доходи референтують суму 753,059 зр. а. в. такъ, що недоборъ виносить 278,196 зр. Въ прелімінарій видали виносить позицію представляють видали на публичну просвѣтію, бо після прелімінарія малоби мѣсто видали въ р. 1885 на ту цѣль 164,532 зр.; много стоять такожъ удержанье порядку и чистоты въ мѣстѣ (37,800 зр.) дальше дороги и бруки (123,344); но найбільше видали на пенсію для своїхъ урядниківъ и службъ: 227,198 зр. кро-мъ суми 40,071 зр. прелімінарій на удержанье поліції мѣсцевої и суми 36,280 зр. призначено на поліцію санітарну. — Въ рубрицѣ доходівъ наїзамѣнѣнію цифру становить мѣске мѣсто дого-рове (115,000 зр.) и додатокъ до податку кон-сумпійного разомъ съ податкомъ громадськимъ бѣдъ въ сумі 86,000 зр. — Недоборъ має буті покритий податкомъ чиншовимъ громадськимъ и додатками до податковъ сталыхъ.

— Мѣсна школа промисловія у Львовѣ. Открита не давно мѣска школа промисловія розвивається дуже хорошо, бо коли въ минувшому роцѣ було записано 300 учениківъ, то сего року подвісляється фреквенція до 400. До першої класу загальнаго бѣдлу есть именно такій напливъ учениківъ, що показалася потреба отворити ажъ 4 паралельки.

— Доля авскультантівъ. Якъ доносять деякі газети, задумали правительство заняться полученіемъ долї судовихъ авскультантівъ, но се, що правительство хоче имъ призвати, далеко не бѣдъ дає надіямъ, які можна було класти на акцію правительства въ тоймъ відношенні. Побільшою проекту закона, якій приготувався правительство, мають бути авскультантіз засилений до XI класу урядничихъ дієтъ и получувати яко першу плату 600 зр. и додатокъ активальний по 120 зр., 160 зр. и 200 зр. бѣдъ до числа жителівъ въ мѣсце урядованія. Практикантамъ не обѣцюють нѣчого. Кошти получувати долї авскультантівъ мають виносити близько 200,000 зр.

— Галицка нафта. Дуже цѣкавій данъ бѣдноїся до добування нафти въ Галичинѣ подає фахова газета "Górgik", зъ котрої довѣдуюмо, що дестиллярій, перероблюючий ропу зъ Слободи рунгуроки заплатили въ одній мѣсяці сїчню с. р. 79,400 зр. податку. Таї цифра дає найлучшу мѣру вартості самого фабрикату. Яку вартості презентують копальні, можна обїйтися зъ того, що англійській капіталісти дають за одну зъ нихъ 1/2 міліона франківъ. Правдаві скарби, та лише жаль, що хитрі промисловці вибудували ихъ рускимъ селянамъ.

— Конкурсы. Ц. к. палата нотаріальна у Львовѣ оголосила конкурсъ въ цѣлі обсадженія новосистемизованихъ посадъ нотаріальнихъ а именно въ Яновѣ, Немировѣ, Мостахъ великихъ, Делятинѣ, Войниловѣ, Глободзі, Обертина, Будзановѣ, Вишнівичу и Лошатинѣ а взглидно обсадженія посадъ черезъ перенесенія могучихъ опорожнитися. — Комітети мають внести свои прошения въ протягі 4 недѣлъ бѣдъ для третього уміщення конкурсового оголошення въ урядовій "Львівській Газетѣ" до нотаріальної палати у Львовѣ. — Видѣль повѣтовий въ Калуші розписує конкурсъ на посаду провізії каштеляніста съ платою 400 зр. а. в. на рокъ. — Вимоги: вѣкъ до 40 лѣтъ, знанье ізъякій краївъ и маніпуляції каштелянії. Речинець до кінця н. с. марта. — Ц. к. президія краєвої індикції скарбу у Львовѣ розписує конкурсъ на три посади скарбовихъ советниківъ въ VII клас-

обранії въ обоягу ц. к. краєвої дирекції скарбу. — Іменованія и перенесенія. Намѣстникъ заменує концепцію намѣстництва Йосифа Рудзкого, провізоричнимъ компаремъ повѣтовимъ а практиканта концептового Івана Адама Чежовокого

провізоричнимъ концепцію намѣстництва. — Намѣстникъ перенесе: концепцію ц. к. намѣстництва Людзимила Тшасковскаго зъ Нового Сонча до Надвірної а адъюнкту повѣтъ. Івана Высоцкого зъ Городенки до Снятини. Дальше перенесе: намѣстникъ слѣдуючихъ практикантовъ концептовихъ ц. к. намѣстництва: Людвіка Кукульского зъ Пильзни до Домброви, Антона Гродка зъ Снятини до Городенки, Юліана Нападієвича зъ Бродів до Бялого, Валентія Бѣлявскаго зъ Яворова до Скалати, Мечислава Стешельбіцкого зъ Пере-мышля до Намѣстництва, Володимира Крыніцкого зъ Домброви до Пильзни, Володислава Скалковскаго зъ Старого мѣста до Бѣбрки, Людвіка Пістшицкого зъ намѣстництва до Старого мѣста, Володислава Ружицкого зъ намѣстництва до Тернополя, Северина Землера зъ намѣстництва до Бродівъ, Роберта Клеборн-Гиртлера зъ намѣстництва до Калуша и Волеслава Пілатовскаго зъ намѣстництва до Бродівъ. — Ц. к. рада школъ заменує провізоричнимъ концепцію учителемъ, заменує школою філіальною въ Заболотівцяхъ. — Учителями въ наїздій школѣ робітничої въ Городенцѣ именованії Паске и Іѡліо.

— Зъ Бучачи пишуть намъ: Въ Бучачі дні 28 л. лютого умерло четверо людей въ наслідокъ зачадженія; двоє удалися уратувати бѣдъ смерти. Нещасливі належали до верстви робітничої.

— Розвязанье товариства. Ц. к. намѣстництво по дає до прилюдної вѣдомості, що філія товариства "Машік Гада" въ Роздолѣ въ уряду розвязана зѣстало.

— Новий рѣд обманьства. Передъ колькома дніми, якъ дозвѣдується черновецка "Gazeta polska", купило двохъ селянъ на стації желѣзницї Іцканы, карты єзды до Неполоковець. Передъ бѣдою пойзду прійшовъ до нихъ незвѣстный жіль и завишивши съ ними розговоръ, просивъ, що би ему показали свої билеты. Селяне вручили ему карты, а жіль оглядавъ ихъ черезъ колько хвиль, а оттакъ звернувъ властителямъ, котрій сейчасъ єсли до вагону. Коли рушивъ пойзду кондукторъ захадавъ билетовъ и показався, що карты селянъ гласили не до Неполоковець, но до Черепковець, котрій лежить на колько стації близше отъ Іцкан, якъ Неполоковець. Очевидно незвѣстный жіль взявъ неуміючимъ читати селянамъ ихъ билеты, а отдавъ имъ другій билеты, котрій купивъ дешевше.

— Вавилонська вежа. Одинъ парижкій інженеръ зробивъ планъ на будову величезної вежи 300 метрівъ висоты, названої вавилонською вежою. На самому вершку вежа буде устроена склянна лѣхарнія, що буде мѣстити колько сильнихъ електрическихъ лампъ для освѣтлення цѣлого Парижа. Лѣхарнія займе просторъ 17 квадратовъ метрівъ и буде давати свѣтло, котрого сила робить силь свѣтла двохъ мільйонівъ свѣчокъ. Коли будови сеї вежи, коли-бы она мала бути здвигнена зъ граниту, винесуть 3,120,000 франківъ, а коли бѣ зъ желѣза, 14,920,000 франківъ.

— Землетрясенье знову навѣстило въ послѣдніхъ дніяхъ рѣжій окрестності Іспанії. — Дні 23 л. лютого отчули землетрясенье такожъ жителі мѣста Темесваръ въ Угорщинѣ.

— Розбізаній нападъ въ Вѣдні суть теперъ во всѣмъ звѣтайний. Дні 28 н. с. лютого начали два розбізаки трафіканку Йосифу Равшъ въ єї скелі и зачали си руки давиги. Трафіканка однакъ успѣла имъ віддергтисѧ и заперлася въ другої комнатѣ на ключъ. Розбізаки забралі 3 зр., що находилися въ столѣ а оттакъ підваливши пачку газетъ — утекли. Огонь вскорѣ придушило, но мимо того шкода виносить колькасотъ зр.

— Торговля дѣвчатами. Якъ мыного часу звѣщали, придержавъ недавно австрійський конзуль въ Марсілії сїмъ дѣвчатъ зъ Галичини и Угорщини, що мали вже бѣдъ хати кораблемъ. Підоля такого факту власти розвинули незвѣчайну енергію а теперъ доносять посоль австрійській въ Парижі, що незадовідно мас тамъ прихайти звѣстій торговиць Лазаро Шварцъ для набору "свѣжого товару". Шварцъ має австрійський паспортъ и вѣдай заверне бѣдъ такожъ до Австрії.

— Спадишна по жебраку. Передъ колькома тижднями умеръ въ Відній жебракъ, що сїдѣвъ звѣчайно коло воротъ кладбища. Въ чужденыхъ лахъ лишивъ єнъ 60,000 рублей, котрій звѣмъ вибирати жебранію.

— Адрійнъ вѣти. Въ Дуклі засупондовано нотаріуса Микосявича. — Въ Станиславовѣ має основатиє кружокъ учителівъ середніхъ школъ.

— Виборъ виїзду повѣтового въ Бѣбрці уніважненій для того, що голосованіе отбувалося устно а не картками. — Село Перекосы, калуского повѣта перешло на дніяхъ въ жidовській руки. — На будову школи въ Жуковѣ удѣливъ єзъ зъ приватнихъ своїхъ фондівъ 100 зр. запомога. — Евгений Григорій Кинський умеръ на дніяхъ у Вѣдні. — У Вѣдні умеръ архієпископъ букарештський Ігнатій Паолі.

— Заходами княжної Саліжини має бути розширеній существуючій у Львовѣ шпиталь для дітей черезъ прибу-

даніе одного павілону для хорихъ на заразливій хоробрі. — На катедру фізіології въ Краковѣ опорожнену черезъ смерть професора Пшотровскаго, покликаний дрѣ Нусбімъ въ Дорпату.

— Вимоги: вѣкъ до 40 лѣтъ, знанье ізъякій краївъ и маніпуляції кашелянії.

— Речинець виїзду въ виллѣ близь Амстердаму и приїздить щодня до мѣста за дітченя. — Фірма Салімонъ Беръ въ Вѣдні оголосила невыплат-

ність виїзду 1,100,000 зр. пасивовъ а 600,000 активовъ. Число вѣритець доходить до 300, а межи ними єсть найбільше фабрикантовъ полотна и бѣла.

Вѣсти зъ Аепархії Львівської.

Душпастирські посади получають оо.: Романъ Крижановський, завѣдательство въ Корчинѣ; Андрій Грибъ, завѣдательство въ Витвиці, деканата болеховського.

Каноничну інституцію получають оо.: Іларій Яновичъ на пар. Хотинъ, дек. калуского; Іоаннъ Герасимовичъ на пар. Турье, дек. олеоского; Емілій Петровичъ на Дрищовѣ, дек. бережанського.

Президія намѣстництва годится на каноничну інституцію о. Стефана Гавацкого на кап. Губинъ, дек. бучацкого.

Додатокъ особистий зъ фонду релігійного удѣлило намѣстництво о. Александру Левицкому, пароху Коршева.

Титулъ столового удѣлило намѣстництво зъ фонду релігійного Константина Мудраку.

Душпастирські посади получають оо.: Николай Голіннатъ, завѣдательство въ Пневю, дек. надвірнянського; Іоаннъ Бирчакъ, завѣд. въ Витвиці, дек. болеховського, замѣсть Підбережа а Андрій Грибъ, завѣд. Підбережа замѣсть Витвиці; Левъ Чемеринський, завѣд. въ Луцѣ малій, дек. скалатського; Теофіль Любинецький, завѣд. въ Кіїдніахъ, дек. збарацького; Модесть Бушакъ, ігуменъ монастиря Ч. св. В. въ Улашківцяхъ, завѣд. въ Майднівцяхъ, дек. скалатського.

Президенту на Бучачь получивъ о. Теодоръ Теляковський, священик епархії холмської и учитель при школѣ св. Анни у Львовѣ.

Президія намѣстництва годится на каноничну інституцію для о. Ізидора Калиновича на Худынцѣ, дек. кудринецького.

Додатокъ особистий зъ фонду релігійного удѣлило намѣстництво о. Ігнатію Щурковському, пароху Лючі.

Плату въ сумѣ рѣчнихъ 262 зр. 50 кр. ви-значило намѣстництво о. Григорію Рыбчаку, ви-карію архікатедральному.

**Послѣднє 21 число „Дѣла“ сконфи-
скувало въ четверть ц. к. прокураторія. За-для
познаніи поры годъ було виготовити другій
накладъ. Нинѣ видаємо подвойне число въ
двохъ листахъ печати,**

Переписка Редакції и Администрації.

Вп. Ом. Д. въ Кон. Удайтеся до п. Софона Недѣльського, бѣдъ Ваше дѣло залагодить. Здорово виши съ сердечно! — Всч. А. Г. въ Зборѣ. Въ слѣдуючому числѣ буде напечатане. — П. Полотнюкъ въ Кр. въ слѣдуючому числѣ.

Отъ Администрації. На окладинки до повѣсти "Батько Горю" прислали лише 50 нашихъ предплатниківъ. Коли скідниться другу повѣсти, замовимо 100 окладинокъ, въ наїзді, що коли другій предплатники побачать, то въ власність своїмъ інтересомъ и остаючихъ 50 розберуть и до дальшихъ повѣстей въ бѣльшомъ відповідно.

<p

II.
Неумолима судьба забрала мене найдорожчого мужа и отца доброполья брата п. Дра Корнила Витошинского. Въ той же тяжкій горю, котре мене такъ нагло постигло, буда для мене оправдешко отрадою широкая участі въ моїй неодоливій товарищі, знакомыхъ и сусідівъ бр. п. Корнила, що не щадили труду отдали послідну прилогу Покойному. Складаю тому щиру подяку Вир. оо. Дру Костецькому, Любичецькому, Гайтєровському, Андр. Кацає, Свидницькому, Січинському, Вербницькому, Гр. Чубатому, Ем. Вербницькому, Лавровському, Іва. Герасимовичу и Пелехатому; рівною братомъ церковному и співакамъ; презентаціямъ зверхності громадського мѣста Збараж, касна Збаразького, Збору ізраїльського, Тернопільської Руської Беїдь; численно зображенімъ мѣщанамъ и селянамъ и всімъ учасникамъ въ похоронахъ, — широ-руко спасибогъ!

Особливо же Вбл. Дру Ем. Гладышевскому за его щирі поради въ недузі и за его ласкаві труди и опіку, а такожъ Вл. п. Ал. Барвіньському за его прощальне слово, въказане при винесеніи мощей и Пр. о. Н. Січинському за его трогаючу речь, въложену въ церкви.

Збараж 20 лютого 1885. Текля з Лужницькихъ Витошинська, вдова; Корнилія и Миронъ, дѣти.

III.

Неутулімымъ жаліємъ перената родина пострай найдорожчого свого Отца — знайшла въ сердці потьху черезъ всестороннє сочувство окованій її въ часі похорону и почувавася до обов'язку прилюдній симъ словомъ подякувати Вир. оо.: декану Левицькому, священикамъ Зарицькому и Кончевичу, мѣсто-декану Грабинському, Всч. соо.: Чвартацькому, Яс'кому, Решетиловичу, Кононцькому, Нижанковському, Гавришеву, Доманікови, Курмановичу, Шавалю, Винницькому и Пелеху, якъ и Всч. о. Пайонку, лат. пароху, котрый въ своїй житійності для покойного и родини привівъ съ трема оо. сотрудниками; не меяше Всч. о. Токареви изъ Підгірців за его до олезні буджаніє слово прашальнє, и Всч. о. Францишканінови Яроню зъ Ганачеви за слово въголослене по польські широ и въ братній дуб; та-жожъ святіломъ зарядови добръ Єго Превох. Гр. Альфреда Потоцького за въміруванье гробу; всімъ численно зображенімъ доокрестьнімъ П. Т. Гостямъ а наконецъ Ч. Братотву зъ Курівичи и Соловьевъ и оспортивимъ парохіянамъ за синівське привізання до покойника и за остатній прилогу. — Всімъ шире спаси Богъ за ихъ труди и посвя-щеніе!

Куровичъ въ лютомъ 1885. — Анна Багриновичева, вдова; Володимиръ, Теодосій, Серафіна, Емілія, Антонія, Анна и Текля, дѣти; Николай, Іоанна, Ольга, Клемінтина, Романъ, Келестинъ и Ярослава, внуки.

Поїзды желѣзничній.

Ц. В. Генеральна дирекція австр. желѣзничній державныхъ.

Виписъ зъ розкладу єзды
важливій від 15 лютого 1885.

Посля годинника пештінського (20 минутъ познійше).

Приходять до Львова:

Зъ Стрия: о год. 8,39 рано поїздъ мѣшан., 4,17 по полу-
дин поїздъ особов., 1,39 въ ночі поїздъ мѣшан.
До Стрия: зъ Львова о год. 9,57 рано поїздъ мѣшан., 1,30 по полу-
дин поїздъ особов., 9,49 вечеромъ поїздъ мѣшан.
Зъ Хирова: о год. 5,12 рано поїздъ особов., 1,23 въ полу-
дин поїздъ особов., 10,2 въ ночі поїздъ особов.
Зъ Станиславова: о год. 4,34 рано поїздъ мѣш., 1,42 по полу-
дин поїздъ особов., 10,2 въ ночі поїздъ особов.
До Станиславова: зъ Стрия о год. 9,2 рано поїздъ особов.,
5,53 по полу-
дин поїздъ особов., 4,58 въ ночі поїздъ мѣшан.
Зъ Гусятына: о год. 5,34 по полу-
дин поїздъ мѣшан.
До Хирова: зъ Стрия о год. 9,30 рано поїздъ мѣш., 5,16 по полу-
дин поїздъ особов., 1,40 въ ночі поїздъ особов.
Зъ Загоря: о год. 4,8 по полу-
дин поїздъ мѣш., 1,51 въ ночі поїздъ особов.

Накладомъ Редакції „Дѣла“ вийшли доси:

1. Въ оборонъ часті зъ німецкого Г. Рай-
мунда, 3 томи въ 1 книжцѣ. Цѣна 2 зр.
50 кр. (съ пересыл. 2·70)
2. Дѣмъ, зъ російскаго И. Тургенєва. Цѣ-
на 1·50 зр. (съ перес. 1·70)
3. Стефанъ Лаврентій, зъ англійскаго Ед-
варда. 2 томи въ 1 книжцѣ. Цѣна 2
зр. 70 кр. (съ пересыл. 2·90)
4. Любовъ Убогого Молодця, зъ францу-
зскаго Октава Фейлата. Цѣна 1 зр. 20
кр. (съ пересыл. 1·30)
5. Новородчій Дзвони, зъ англійскаго К.
Дикенса. Цѣна 60 кр. (съ пер. 70 кр.)
6. Грошъ а праца, зъ шведскаго Дядка
Адама. 3 томи въ одній книжцѣ. Цѣна
3 зр. 20 кр. (съ пер. 3·40)
7. Мѣщанське племя, зъ німецкого Г. Рай-
мунда. Цѣна 1 зр. 20 кр. (съ пересыл. 1·35)
8. Зъ величного свѧта зъ французскаго О-
клава Фейлата. Цѣна 80 кр. (съ перес. 90)
9. Фромонть молодшій и Ріслеръ стар-
шій, зъ французскаго Додета. 2 томи
въ 1 книжцѣ. Цѣна 1 зр. 80 кр. (съ перес. 2 зр.)
10. Золотій Чоловѣкъ, зъ угорскаго М.
Лока. Цѣна 1 зр. 80 кр. (съ пересыл.
ко 2 зр.)
11. Два мѣста, зъ англійскаго К. Дикенса.
Цѣна 2 зр. (съ пересыл. 2·20)
12. Мертвій душа, зъ російскаго М. Гоголя
(съ портретомъ автора). Цѣна 1·80
(съ перес. 2 зр.)

Хто купує найменше за 10 зр., дѣстает 20% роботу.

Кромъ того можна черезъ Администрацію „Дѣла“ дѣстать:

Безсталанне Сватанье, образъ зъ галицкого
житя, написавъ Василь Барвіньський (В.
Барвіньський). Цѣна 80 кр. (съ перес. 90
кр.) Весь дохдь призначений на фондъ
стипендійний вмени Володимира Барвінь-
ського.

Скошений Цѣтъ, поїздъ Володимира Бар-
віньського. Цѣна 1 зр. (съ пересыл. 1·20)
Цѣлій дохдь призначений на памятникъ
Володимира Барвіньського.

Всі повышші книжки суть найбільші на подарунка.

Зъ Стрия: зъ Станиславова о год. 8,22 вечеромъ по-
їздъ мѣш.
До Дрогобича: зъ Борислава о год. 8,17 рано, 12 въ по-
лудине, 2,32 по полу-
дине, 5,23 по полу-
дине поїздъ мѣш.
Отиходитъ зъ Львова:

До Стрия: о год. 6,40 рано поїздъ мѣш., 11,25 передъ по-
луднемъ поїздъ особов., 6,45 вечеромъ поїздъ мѣш.

Зъ Стрия:

До Львова: о год. 5,40 рано поїздъ мѣш., 2,10 по полу-
дини поїздъ особов., 10,32 въ ночі поїздъ мѣш.

До Хирова: о год. 5,16 рано поїздъ мѣш., 2 по полу-
дини поїздъ особов., 10,22 въ ночі поїздъ особов.

До Станиславова: о год. 5,32 рано поїздъ особовий; 1,43
по полу-
дини поїздъ особов., 11 въ ночі поїздъ мѣш.

Зъ Станиславова:

До Стрия: о год. 9,50 передъ полу-
дини поїздъ особов., 6,28
вечеромъ поїздъ особов., 11,15 въ ночі поїздъ мѣш.

До Гусятына: о год. 10,7 передъ полу-
дини поїздъ мѣш.

Зъ Хирова:

До Стрия: о год. 9,45 рано поїздъ особов., 5,24 по полу-
дини поїздъ мѣш., 2,5 въ ночі поїздъ особов.

До Загоря: о год. 1,54 въ ночі поїздъ особов., 9,53 передъ
полуднемъ поїздъ мѣш.

Зъ Борислава:

До Стрия: о год. 7 рано поїздъ мѣшаній.

Зъ Дрогобича:

До Борислава: о година 6,20 рано, 10 передъ полу-
дини, 12,40 по полу-
дини, 3,20 по полу-
дини, 6,40 вечеромъ по-
їзды мѣшаній.

Зъ Борислава:

До Стрия: о год. 7,36 рано, 11,21 передъ полу-
дини, 1,54 по полу-
дини, 4,44 по полу-
дини, 8,4 вечеромъ по-
їзды мѣшаній.

Аптека РУКЕРА во Львовѣ
поручас 1315 8—?

препараты зъ гумы и выробы кавчукові
для потребу хірургичныхъ и іншихъ подобныхъ.

Pain-Expeller съ „котвою“! Знаний
наслідки осланій бѣ маїже двайпіть лѣтъ за помо-
щю сего досвідченого средства домового въ недугахъ
гостиннихъ, ревматичныхъ и т. д., дають достаточну
поруку, що жадень корій, котрый въ наслідокъ сеї
згадки возможе за се въ пробование средства, не буде
сего жалувати. Правдивий Pain-Expeller съ котвою
становить нинѣ вже необхідимій артикуль маїже
кождій аптеки домової, на що і зовсімъ заслугує
свою пожиточностю въ житі щоденій. Цѣна сего
виробу єсть дуже умѣренна именно 40 або 70 кр.
за філію възвѣдено до величини. Получити єго
можна у всіхъ аптекахъ країнъ. Щобъ не датись
обманути підроблюваннями, треба при закупнї докла-
дно дивитись на те, чи коробка єсть засторонена фа-
брічнимъ знакомъ „чорною котвою“.

Ф. Ад. Рихтеръ и Сп.,
д. к. доставець придорівній и властіль аптеки у
Вѣдні.

Центральний складъ на Австрію:
Дра Рихтера аптека підъ „Золотимъ Львомъ“ въ Пра-
зі I, Niklasplatz 7.

СВѢДОЦТВО.

Подписаній заявляють симъ на підставѣ точ-
но ними переведеної розсліду, що папіросова
булівка походила зъ фабрикі папіросовихъ бібу-
локъ „Le Houbion“ пана Caulley-a & Henigу-ого зъ
Парижу єсть знаменитої якості, зовсімъ вольна
оть всякихъ чужихъ частей складовихъ, осо-
бливо-жъ вольна оть всякихъ здоровію шкі-
дливихъ складниківъ.

Вѣдень, дна 24 мая 1884.

Подпись дра J. Pohl,
звич. публ. професоръ хемічної тех-
нології при ц. к. технічній академії.

Подпись дра E. Ludwig,
д. к. публ. професоръ медичної
хемії при вѣденській университѣтѣ

Подпись дра E. Lippmann,
надзв. публ. професоръ хемії при вѣ-
денській университѣтѣ.

(Правдивість повышшихъ підписівъ потвердивъ
дра J. Hoffmann, ц. к. нотаріусъ въ Вѣдні. Повысше
свѣдоцтво підписане и затверджене ц. к. мі-
ністерствомъ дѣлъ заграницькихъ и французкимъ по-
сольствомъ у Вѣдні дна 28 мая 1884.) 1071

КОНТОРА ВЫМЪНЫ

ц. к. управ. галиц.

акційного Банку Гипотечного

купує и продава

ВСІ ЕФЕКТИ И МОНЕТЫ

подъ найприступнішими уловіями.

5% Листы Гипотечній

5% Листы Гипотечній преміований
котрій після закона зъ дні 2 липня 1868 (Днів. з. д. XXXVIII. ч. 93) и найвишої
постанови зъ дні 17 грудня 1870 р. можна уживати до уміщування капіталівъ фон-
довихъ, пупілярныхъ, кавції супружескихъ військовихъ, на кавцію и вадія

можна въ сїй Конторѣ получить.

(до вилосовання съ 10% премію т. є. по 110 за 100)

Всі припорученія зъ провінції виконуються безъ проволоки по курсѣ днів-
німъ, не числячи нѣякої провізії.

1267 16—?

ЗМІНА ЛЬОКАЛЮ.

Симъ маю честь повідомити Всесвітнє Духовенство, зара-
мъ Высокоповажану П. Т. Публіку, що я сь днемъ 1 к. с. марта
перенесъ свій

МАГАЗИНЪ

подъ фірмою
АНТОНЪ ЩЕРБА

зъ дому підъ ч. 6 до дому підъ ч. 16 при ул. Коперника, І. поверхъ.

Продичи о ласкаві замовлення, запоручую Высокоповажаныхъ
П. Т. Замовляючихъ, що якъ доси, такъ и въ будущості доказа-
дати буду всіхъ можливихъ старанн, щобъ позбіти мѣстъ ла-
скаві замовлення старанно и съ елегантією виконувати, зъ най-
лучшихъ матеріалів красивихъ и заграницькихъ точно въ означенні
часті и польші найновішіхъ

